

Kemâle Dair Sohbetler

Ali Ramazan Dinc

mavi
TAYINCI LER

ALİ RAMAZAN DİNÇ

1955 yılında Yahyalı'da doğdu. İlk öğrenimini Yahyalı'da, orta öğrenimini Kayseri İmam Hatip Lisesi'nde, yüksek öğrenimini ise Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde ikmal etti. Çocukluğundan itibaren manevî bir atmosferde yetişti. Hâl ehli insanlar rûhi eğitimiyle özellikle ilgilendiler. Onların deyişleriyle: "Bir gül fidanı gibi itina ile yetiştirildi." Kendileri çok küçük yaşta iken, kâbiliyetini keşfeden merhum Ramazanoğlu Mahmud Sami Hazretleri (k.s)'nin teveccühüne mazhar oldu.

Talebelik yıllarından itibaren Fıkıh, Hadis, Tefsir ilimlerini özel hocalardan aldı. Böylece zâhiri ilimlerde kendini yetiştirerek sağlam ölçülerle donanmıştır. "Fıkıhsız bir tasavvufun dinde sapmalara" yol açabileceğine inanmış, bu sebeple bid'atsiz bir tasavvufu savunmuştur. Tasavvufu, "Kulun vakt içinde, o vakte en uygun şeyle başbaşa olması", şeklinde anlamış, günümüz insanlarına en uygun olan şeyin akîde eğitimi olduğunu belirtmiş, takvayı; imandan İslam'a, İslam'dan ihsana çıkış olarak tanımlamıştır. Kafalar arınmadıkça kalplerin durulmayacağını ifade etmiş, bu münasebetle de daima ilkeli bir çalışma sergilemiştir.

Zât-ı Âlileri Türkiye'nin hemen her yerinde seri konferanslara katılmış olup bu sa'y u gayretini halen devam ettirmektedir. Ayrıca inceleme ve araştırma amacıyla Avrupa ve Afrika ülkeleri ile Türk Cumhuriyetlerine gitti. Buralarda çeşitli konferans ve panellere iştirak etti. O'nun arzusu İslam toplumuna Yunus'un amaçladığı ölçülerde, "milimetrik" eğriliği bile bulunmayan insanlar yetiştirmektir. Seyr ü Sülûk ve Kemâlat isimli iki kitap çalışması bulunmaktadır. Ali Ramazan Dinç Hoca Efendi'ye bu güzel gayretlerinden dolayı şükranlarımızı arz ederken, daha verimli çalışmalar için uzun ömürler vermesini Rabbimiz Teâlâ'dan niyaz ederiz.

Önsöz

hamd ü senâ Rabbimize, Salât ü Selam Nebimize olsun.

Var olmakla yok olmaya, yok olmakla varolmaya inanan insan, sorumluluğunun bilincindedir. O, Rabb-i Zülcelâl'ini tanıdıkça bu görevini daha iyi anlar. Rabbini tanımak, hayat düstûrunu idrak etmekle olur. Melekleri bile hayrete düşüren hilâfet; aslın yerine vazife yapmak, kulluk ölçüleri içinde tebliğ, yeryüzünde bir karış toprak ve bir fert İslam'la barışmamışsa bunun sorumluluğunu kendi üzerinde hissetmek demektir.

Risâlet pınarı Peygamber Efendimiz (s.a.v.): "Ya Ali! Düşman saflarına gir, onlara İslam'ı anlat. Senin delâletinle bir kişinin hidâyete erişmesi, kızıl develere mâlik olmaktan daha hayırlıdır." buyurmuşlardır. Çağrımız özellikle isyan bataklığında çırpınan biçârelere olmalıdır. Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in panayırlarda İslam'ı anlatmak için koşuşturmasını, Taif'te, tebliğ aşkına karşılık başına gelenleri asla unutmayalım. Süt emen bir çocuğu yemek-

le, yemek yiyen bir yetişkini de sütle besleyemeyeceğimizi çok iyi bilelim. Peygamberlerin gönderiliş sebebi bildiğimiz üzere, Allah'ın emirlerini bildirmek, hikmeti açığa çıkarmak, gönüllerden şirk, nifak ve masivâyı defetmektir. Son Peygamber (s.a.v.)'in ümmeti olarak bizlerin de pek tabiidir ki bu görevleri icra etmekle mes'ul olduğumuzu aklımızdan bir an bile çıkarmamamız gerekmektedir.

Belki bir nebze çağın zifiri karanlığına bir küçük ışık olur ümidiyle bu satırlar kaleme alındı. Hâlikımız cümlemizi, yolunda sa'y eden, sa'yi de boşa gitmeyen kullarından eylesin.

Ali Ramazan DİNÇ
Ocak/1997
Yahyalı/Kayseri

Sâdıklarla Beraber Olmak

küfrün, nifakın, mâsivanın kirlerinden arındırıp (Cuma, 2) "kalb-i selim"e eriştirecek bir ele (Bakara, 256) tutunmak Allah'ın da, Rasûlü (s.a.v.)'nün de bizlere tavsiyesidir. "Ey iman edenler! Allah'tan korkun da sâdıklarla beraber olun." (Tevbe, 119) buyrulmaktadır. Peygamber Efendimiz (s.a.v.): "Allah'ım! Beni Senin sevginle, Seni sevenlerin sevgisiyle ve sevgisi Beni Sana yaklaştıracak kişilerin sevgisiyle rızıklandır." (Buhâri, Müslim, Ebû Dâvud, Tirmizi, Nerci İbn-i Mâce), "Alimlere tâbi olunuz, çünkü onlar dünyanın kandilleri ve ahiretin lâmbalarıdır (ışıklarındır)." (Keşfu'l-Hafâ, c. 1, s. 36) Hadis-i Şeriflerinde hidâyet yolunu tutan zevâta tâbi olmanın gerekliliği belirtilir. Yalnız, bu zevâtı matlub olarak görmek şirktir. Kişinin muradı ancak, Mevlâ'dır. Bunlar ise Hakk'a ulaşmaya vasıtaadır. "Sabah akşam Rabler'ine O'nun rızasını dileyerek dua edenlerle birlikte candan sabret." (Kehf, 28) âyetiyle Maksûd ve Matlûbun Cenâb-ı Hakk olduğu beyan edilmektedir. Mürşid ise karanlık ge-

cede ışık çakan kişi gibidir. Kur'an-ı Kerim ve Hadis-i Şeriflerin delaletiyle yolumuzu aydınlatırlar. Cüneyd (k.s.): "Sûfi, bir elinde Kur'an diğer elinde sünnet şûlesiyle yol alır." buyurur. Abdul Vehab Şarani (k.s.): "Sakın ola ki, Kur'an'ın ve Sünnet'in ruhuna uymayan bir yola sûfiyenin yolu demeyesin! Kur'an'ın ve Sünnet'in kabul etmediği yol küfür yoludur. Bizim yolumuz ise tamamen Ahlak-ı Muhammediye'yi yaşamak ve bütün hayatımızı Kur'an'ın emirlerine ve Rasûlullah (s.a.v.)'in sünnetlerine göre tanzim etmektir." der.

Maddî bünyemizin ıslahı için doktora müracaat ettiğimiz gibi, rûhi ve mânevî bünyemizin şifaya kavuşması için de Ehlullah'ın Kur'an-ı Kerim ve Sünneti Muhammediye'den elde ettiği devaya müracatımız gereklidir (İsra, 82). Şarani, Meşariku'l-Envari'l-Kürsiyye adlı eserinde: "İnsanın Allah'ın huzurunda, kurtulmasına vesile olacak bir Mürşid-i Kâmil'e intisabı zaruridir. Ehl-i tarik bu hususta icma ve ittifak etmişlerdir." buyurur. Şeyh Ebû Ali ed-Dekkak (k.s.): "Kendi başına biten ağacın meyvesi olmaz. Sünnetullah, herşeyi bir sebebe bağlamak üzere câridir. Nasıl ki baba ve ana olmadan çocuk dünyaya gelmiyorsa, bir Mürşid-i Kâmil'in terbiyesine girmeden yeni bir âleme doğuş da mümkün değildir." der.

Kur'an ve Sünnet eczanesinden takdim edilen ilâçları bize bir mahalle mescidinin imamı, bir vâiz veya vilâyet müftüsü de tarif edebilir. İbrahim ed-Desûki (k.s.)'nin: "Sizin bizden alacağınız bir kağıt parçası değildir. Eğer böyle ise bizim size ihtiyacımız yoktur." buyurduğu gibi bu vazifeleri biraz malumatı olan kişiler de verebilir. Asıl olan bu evrad ve ezkârla Hakk'a vasıl olmak, Mevlâ'mız'ın muhabbetine ve rızasına kavuşmaktır (Mâide, 54; Fecr, 27-30; Beyyine, 8). Ders aldığımız Mürşid-i Kâmil'in delaletiyle vuslata ermektir. Vuslat, muhabbet-i Mevlâ ve rıza-ı İlâhîdir. Kitabur-Rima'nın 13. faslında: "Kişi, bütün ilimleri kendisinde toplasa, ins ü cinnin ameli kadar

taat kılrsa, bir Allah dostunun terbiyesinde yetişmedikçe Hazretullah'a (Her an Allah ile beraber olma şuuruna) ulaşamaz." (Risale-i Esâdiyye) buyrulmaktadır.

"Biz Kur'an'dan öyle birşey indiriyoruz ki mü'minler için şifa ve rahmettir..." (İsra, 82) âyetiyle bize öğretilen istiğfarımız, tevhidimiz, Salâvât-ı Şerif'e ve tefekkür-ü mev-timiz, rabitamız, zikrimiz; kin, kibir, şehvet, hırs, makam, riyâset, hased gibi kalbî hastalıklara devadır.

Ramazan oğludur tabibin adı
Gönüllerde yaşar bu zâtın adı

Hastanesine girenler bilir
Emretse bu fakir uğrunda ölür

Âyetle hadisten reçete yazdı
Evrad ü ezkârdan ilaçlâr dizdi

Perhizimiz: "Peygamber size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıya ondan da sakının." (Haşr, 7) âyetidir.

Üç şey bu derslere zarar
Hasta derde deva arar
Üstâdımız vermiş karar
Reçetesin tutmak lazım

Şeriatsız iş yapmak
Fenâlık ardına kopmak
İğne kadar Hakk'tan sapmak
Zararını bilmek lazım

İkinci gafille sohbet
Aman bu işten et nefret
Sana lazım gözüm uzlet
Halvete çekilmek lazım

Üçüncü dünyayı sevmek
Kalbine sevgisin koymak
Dâima lafını demek
Bu sözlerden hazer (sakinmek) lazım

Evrad ü Ezkârın Tesirini Yok Eden Ameller

1. Şerî şerife (Kar'an ve Sünnet'e) aykırı davranışlarda bulunmak.
2. Gönlü kararmış gafillerle görüşmek (İslahı için değil de isyanına ortak olmak için).
3. Dünya muhabbetine meyletme (kalbe sevgisini girdirmek).

Alınan dersler zaman zaman kontrol ettirilir:

Üstâz emreder, ayda bir konuşsunlar
Dersleri bazı hem danışınlar

Gayretli saliki de Üstadımız tarif ederken:

Hafta geçmez tekrar gelir görüşür
Edeb ile letâifin danışır, buyururlar

Bizim gibi tembelleri de şöyle anlatırlar:

Seneler geçer dersini sormaz
Kırgınım der, ihvan yanına varmaz
Letaif altına zikirler vurmaz
Ateş şurda dursun külüm kalmadı

"İki günü denk olan zarardadır." buyurur Efendimiz (s.a.v.). Her an terakki etmemizi tavsiye ederler. Bilelim ki mânen terakki eden madden de ilerler. Ahlâken bozulan toplumların helake doğru gitmesi, kaçınılması mümkün olmayan bir zorunluluktur sanki. Sosyalist düzen çökmüştür, kapitalist görüş yok olmanın eşliğindedir. "Hakk'ı

savunan haklının yanında olandır." Bu kişi takvasıyla, ihlasıyla, ihsanıyla payidardır (Tevbe, 36-123; Araf, 128; Casiye, 19). Okunan evrad ü ezkârın âlem-i emr ve âlem-i halkta zahir olması -gül yaprağının her noktasında gül olduğu gibi- vücudun her zerresinde zikrin husûlü, insanı insan eder, onu geliş gayesini idrak eden mü'min-i kâmil kılar. İmam-ı Gazzali emri; sadrımızda, sol memenin altında bulunan yeri kalb, sağ memenin altında olan yeri ruh, kalbin üstünü sır, rûhun üstünde bulunan kısmı hafi, tam ortasında olan yeri ahfa olarak tarif eder. Halk ise; nefis, zikr-i küll, su, hava, ateş, topraktır buyurur. Bu on letâifin zikrine seyr ü sülûk derler. Mürşid-i Kâmil ise bunların dozajını ayarlayandır. Bu zikirlerle vücut binasında rûhu hâkim kılıp nefsi esir etmeye çalışırlar. Çünkü rahmetli Selçuk Eraydın Bey'in belirttiği gibi: "Rûhunu rehin verip nefsiyle yaşayan hayvandır." Tasavvuf da rûhu bedene hâkim kılma mücadelesidir.

Derslerimiz, içimizi-dışımızı, maddî-mânevî kirlerden temizleyip, güzel ahlâka ererek, cihanın sulhunu, bütün hayatımızın İslam'la barışmasını sağlamak için vardır.

Zikir

görüldükleri zaman Allah (c.c.) hatıra gelen kâmil insanların riâyet ettikleri önemli bir edebî de, teheccüd namazıdır.

Geceyi uykusuz geçiren, seheri ganimet bilen âşıklar o anda mânevî avlarını beklerler. Mahmud Sami Ramazanoğlu (k.s.) bu ânın kıymetini şu sözleriyle bildirirler: "Seherlerde çekilen evradla, gündüz yapılan evrad (dersler) arasındaki fark, Ramazan-ı Şerif'te tutulan oruçla, kazaya bırakılan oruç gibidir." "Kalkamıyoruz efendim." diyen mü'mine: "Yatamıyorsun öyleyse evladım." buyurur arifelerden biri.

Ayaktayken, otururken, yanımızdayken, velhasıl her hâlimizde dikkat edeceğimiz, unutamayacağımız önemli bir ibadetimiz de "Zikir" dir. Âraf Sûresi'nin 172. âyeti celîlesinde: "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" sözüne verdiğimiz: "Evet Rabbimizsin." ahbine sadakattir zikir. Haşr Sûresi'nin 19. âyetinde bildirilen tehdide maruz kalmamak için Allah'ı sürekli hatırlamamızdır zikir. Toplumun hâlini

gözardı edip, beşyüzlük tesbihinin tıkırtısıyla bir köşede yan gelip yatmak değildir zikir. Zaman ve mekana göre en uygun görevi yerine getirerek sûfi meşreb (Peygamberimiz (s.a.v.)'in ahlâkı), sahasında uzman insan yetiştirmektedir zikir. Dergâhında, insanları Hakk'a davet için: "Kardeşlerim! Burada yabancı dil de öğrenilir, burası gönülleri tâatlerin zevkiyle ihya ederken, kafaları ilimle tezyin eden bir üniversitedir aynı zamanda." demektir zikir.

İsyan yuvalarındaki kardeşlerine bir devâ sunmak, onları şeytanın yolundan Hakk'ın yoluna nasıl girdiririm gayretini elde etmek için bir diğer şart, sâdıklarla beraber olmaktır. "Münkirden kaç, aslandan kaçtıkları gibi." tekerlemesine riâyet edeceğim diye, intisab ettiği zâtın gayrısından kaçanlar zavallı insanlardır. Bu tavsiyeyi yapanlara sözüümüz; müşrikler arasında panayırlar da dolaşıp, bir kişiyi olsun Rabbime kul edebilir miyim çabasıyla ayakları yaralanan, dış-i saadetleri kırılan (şehid olan) Peygamberimiz (s.a.v.)'i hatırlamaları yönünde olacaktır. İsyanından kaçarsınız ama, ıslahı için beraber olur, usûlüne uygun bir şekilde dâvetimizi yaparsınız ona. Sâlihlerin sâlahı (kurtuluşu), yaptıkları ferdi tâatlere bağlı değildir. Onları kurtaran, tebliğleri, Allah için sevip Allah için buğzetmeleridir.

Günahkâr kuldan kaçan kişinin durumu, kapısına gelen yaralıya: "Tedavi ol da öyle gel." diyen doktorun hâli gibidir. "Mürşid, kapısında hasta ister." der şair. İtikatsız iman esaslarını, mü'mine tâatlerini, âbide ibadet zevkini tattırmak için sâdıklarla beraber olalım.

Dervişin Künyesi

Serkeş atın üzerine vurulan yükün onu uysallaştırması gibi, bütün putların anası durumunda bulunan ana put nefsin ıslahı için az yemek, az konuşmak, az uyumak, uzlet ve riyazetle ibadet ü tâât gereklidir.

Nefsi, deve kuşuna benzetirler. Yük taşı dediklerinde kanadını, uç dediklerinde de tabanını gösterir. Evliya-i Kiram'ın himmetleriyle; istiğfarını, tevhidini, salat ü selâmını, tefekkür ü mevtini, Allah ve Rasûlüne muhabbetimizi temin edecek olan rabitanı, zikrini yap denildiğinde: "Yapamam." Âşık, sâdık ve salihlerle marifet semasında uç, denildiğinde: "Uçamam." diyen kimsenin hâli biraz önceki misalde geçen deve kuşuna benzer. İrşadımız için, ıslahımız için -bir asker künyesini nasıl ezbere sıralıyorsa- bir mü'min, bir derviş şu esasları bilmeli ve tatbik etmelidir:

Helâl gıda almak, az yemek, oruçtan faydalanmak. Ateşle uslanmayan, zemheri cehennemiyile yola gelmeyen nefsin ıslahı, oruç ve midenin bir müddet aç kalmasıylaadır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.): "Ey gençler topluluğu! Evlenin buna gücünüz yetmezse oruç tutunuz." buyurdular. Materyalist düşünce, kapitalist görüşün tesiriyle tıka basa, üç öğün yiyoruz. Sıddıklar günde bir vakit yer ve oruçtan faydalanırlar. Bir kısım hastalıklar için meselâ şeker hastalarına: "Tahdit (sınırlama) var, perhiz yok." derler.

Kur'an-ı Kerim'i mânâsını anlayarak okumak, ahlakıyla ahlaklanmak, namazı huzurla kılmak. Bir kısım sözde irşadçıların, tekmîl-i sülûk (mânevî gelişme, rûhi olgunluk, letâifi âlem-i emr ve letâifi âlemi halk, kalb, ruh, sır, hafî ahfâ, nefis, zıkr-i küll, zıkr-i sultânî, nefy ü isbat, murakabeler) yapıldıktan sonra Kuran-ı Kerim okuyabilirsiniz demeleri cidden büyük bir hatadır. Başta farz-ı ayn olan bilgiler (namaz, oruç, hacc, zekat, vs.), sonra da nafile olan evrad ve ezkâr çekilir. Hâfız olanlarımız günde bir cüz, diğerleri durumlarına göre Kur'an-ı Kerim'den her gün birkaç sayfa okumayı âdet edinmelidirler.

Esad-ı Erbili (k.s.) dergâhta müridâna Kur'an-ı Kerim okumalarını tavsiye eder, müridândan üç günde bir hatmedenler olurdu. Samî Ramazanoğlu (k.s.), Kur'an-ı Kerim'i bilmeyen yaşlılara bile Kur'an okumalarını, öğrenmelerini tavsiye ederlerdi.

Cenâb-ı Hakk hayatımızı Kur'an-ı Kerim'le süslesin.

Cihânın Sulhü İçin Sonuna Kadar Gayret

eşya bile alâka kurduğu maddeye göre şekil alır. Bazı sanatkârlar ceviz ağacının karşısına güzel şekiller koyarak müstesna sanat icra ederler. Ağaç dahi gördüğü şekli aynen kendisine resmeder. Misk kokulu bir toprak güzel kokusunu, gül ile hemhâl oluşuna bağlar. Kur'an-ı Kerim'de vafedilen Ashâb'ı Kirâm'ın seçkinliği, Peygamberimiz (s.a.v.)'le kalben, bedenen her an beraberliklerindedir. Mânevî eğitimimizi sağlayan sûfler irfan mektebinde birinci sınıfı: "Sâdıklarla berâber olun." (Tevbe, 119) âyeti celilesiyle bildirirler. Ehlullah ile olmaktan gaye Efendimiz (s.a.v.)'in: "Ya Rabbi! Beni senin sevginle, sevgisi Beni Sana yaklaştıracak kimselerin sevgisiyle rızıklandır." Hadis-i Şerif'inde bildirdiği gayedir (Buhâri Müslim-Ebû Davud).

Mürşid-i Kâmil, karanlık gecelerde yolumuzu aydınlatan ışık mesabesindedir. Kur'an-ı Kerim'den okuduğu âyetler ve ehadîs-i Muhammediyye (s.a.v.) ile; küfrün, ni-

fakın zulmetinden bizi kurtarıp sıratı mustakime, Cenâb-ı Hakk'ın sevgisine ulaştırın kimsedir. O, elimizden tutup yürümez, yürüyecek olan biziz. Cenâb-ı Hakk Peygamberine bile bu selâhiyeti (hidâyet) vermemiştir (Kassas, 56). Enbiya-i İzam: "Biz ancak tebliğciyiz." demişlerdir (Nuh, 2). Hacı Hasan Efendimiz (k.s.): "Siz Allah'a sevgili olun, biz de sizi sevelim." buyururlar. Kuru kuruya, "Mürşidim" demenin bir anlamı yoktur. Mürşidim lafzını anlamsız bir şekilde tekrar edip duran birine salihlerden bir zât: "Oğlum! Senin, mürşidim dediğin kadar Allah'ım desem kurtulurum." der. Nezih dinimizde ölçü: "Allah için bir vesile muhabbet, Allah düşmanlarına da buğzdir." Rabîta-i Şerife, bir veliye Allah için muhabbet sayesinde Mevlâmızın sevgisine, aşkına ulaşmaktır. İnsana ünsiyetinden dolayı insan denmiştir. Sâdık ve salihlere, Peygamberimiz (s.a.v.)'e, Hâlık'ı Zülcelâl'e duyulan ilgiye, mukaddes değerlere, yapılan rabîta ile ulaşır. Ehl-i tarik, gönlü âdi şeylere bağlamaktansa, kalbi, Mevlâmızın sevgisine ulaştıracak kimselere bağlamayı tercih ederler. Bilhassa gençlerimiz, evlatlarımız, çağımızda bulunan bilinçli, şuurlu Mürşid-i Kâmillerle alaka kurmalıdır. İlkokulu bitirdiğimde Üstadımız, Sami Ramazanoğlu (k.s.)'na: "Efendim! Zamanın fitnesinden korkuyorum. Evladımıza bir vazife verin de sizin sayenizde biiznillah isyandan kurtulup saadete ulaşsın." buyurmuşlardı. Kâmil Mürşid'in nezâretinde Darü'l-Erkam'larda yetişip cihanın sulhu için sonuna kadar gayret gösterelim.

Hatalarımız, Cehâletten İleri Geliyor

bizim tasavvuf anlayışımız bu, sizinki ise şul.. sözlerini söyleyenlerimiz herşeyin başında bu yolun manasını iyi idrak etsinler. Gönüllerin sultanı Efendimiz (s.a.v.)'in ahlâkını, Kur'an-ı Kerim'in ahkâmını yaşamayı gaye edinen müesseseye tasavvuf, bu uğurda gayret gösteren kimseye de sûfi diyoruz.

Sevda sultanları Meşâyih-i Kirâm'ın sözlerine baktığımızda, hakikati daha iyi görürüz. Abdü'l-Vahab-ı Şarâni (k.s.) bizlere şöyle tavsiyede bulunmaktadır: "Sakın ola ki Kur'an ve Sünnet'in kabul etmediği bir yola sûfiyye'nin yolu demeyesiniz. Çünkü Kur'an'ın ve Sünnet'in kabul etmediği yol küfür yoludur. Bizim yolumuz ise tamamen ahlâk-ı Muhammediyye'yi yaşamak ve bütün hayatımızı Kur'an'ın emirlerine ve Rasûlü (s.a.v.)'nün Sünnetler'ine göre tanzim etmektir."

Yine İmam-ı Rabbanî (k.s.): "Bilesin, âdabdan bir edebi muhafaza, mekruhlardan tek bir mekruhu terk etmek;

zikirden, tefekkürden, murâkabe ve teveccühten çok daha efaldır." buyurmuşlardır.

Esad-ı Erbili (k.s.): "Bu yolun iki esası vardır. Kime bu iki şey verilmişse ona herşey verilmiştir:

1. Hazreti Peygamber (s.a.v.)'le kemâl-i ittiba.
2. Mürşid-i Kâmil'e mahabbet." sözleri yolumuza ışık tutmuştur.

Hacı Hasan Efendimiz (k.s.), mürşid-i kâmillere muhabbetin, edeplere ve Rabîta-i Şerife'ye riâyette olacağını haber verirlerdi. Rabîta, bir kısım kardeşlerimizin yanıldığı gibi ellere fotoğraf alıp sadece cisme dönmek olarak nitelendirilmemelidir. Cisme dönmek, şeyhi putlaştırmak olur. Rabîta, "Üsve" anlamında, hareketi bir başkasınca taklid edilen kişi demektir. Cenâb-ı Hakk'ın muhabbetinde yok olan Mürşid'in, Efendimiz (s.a.v.)'in tebliğ, davet, anlayış vs. yönlerini uygulayışını hayatımıza geçirmektir. Biz, çok malumat sahibi olabiliriz, ama bu bildiklerimizin tatbikini gerçek muallimlerden öğreniriz.

Uzun söze ne gerek? Bütün hatalar, cehâletten ileri gelmektedir. Üstadımız Hacı Hasan Efendi (k.s.) bir şiirinin şu kıt'asında meselemizi ne güzel toparlıyorlar:

Fıkıh ile Hadis öğren
Nefsini yıkmaya davran
Mürşide binde bir uğran
Sakal altı sualdir bu

Hülasa; mânevî alan, ilim ve irfan yoludur. Ne kadar çok malumatımız olursa, bu güzel yolu o kadar çok anlarız.

Batmayan Güneş

Yeme ve içmemizden, oturup konuşmamıza kadar, bakıp seyrettiğimiz yayınlardan, okuduğumuz basına kadar herşey hareketlerimizde olumlu veya olumsuz etkiler bırakmakta. "Kişi arkadaşının dini (huyu) üzeredir." Hadis-i Şerif'i ve Cenâb-ı Hakk'ın Arşu'r-Rahmân altına yazdırdığı şu iki satır: "Bir adam iyilerin ameli gibi amel işlese, fakat kötülerle arkadaş olsa, onun sevaplarını günahlar kılıp, o adamı kötülerle haşreylerim. Bir adam da kötülerin ameli gibi amel işlese, sonra tevbe etse, iyilerle arkadaş olsa onun günahlarını sevaplar kılıp, o adamı iyilerle haşrederim." bize bu gerçeği anlatır. Arkdaşlık kurduğumuz kimseler üzerimizde etkili olduğu gibi, giyilen elbiseler bile bizde etkiler bırakır.

Anamız anlatır: "Esad-ı Erbili (k.s.)'nin yetiştirdiği Kayserili mânevî hâl sahibi H. Fatma Ananın mantosunu kalben istemiştim. O da: "Biraz eski ama kabul edin kızım." diye ikramda bulundular. Ne zaman bu elbiseyi giysem, mânevî ağırlıkla altında ezilir, tarif edemeyece-

ğim bir hâl olurdu bende. "Üstadımız, Sami Efendimiz (k.s.)'in hırkasının altına ceketimi, mübarek elleriyle yazdıkları "Uhuvet Risalesi" kitabını da döşüme bırakmışlardı. Damatlarının yanında okuduğum şiir onu ağlatmıştı. Daha Türkçe yazıları bile okuyamadığım bu devrede, Küfi yazıyla kaleme alınan Besmele-i Şerif'i okuyunca, hayret edenlere Üstadımız: "Ömer Bey! Keramet çocukta değil göğsündeki eserde." buyurmuşlardı.

Şenlenen Ev

Evimizde her fırsatta, sofrada bile itikada, ibadet ve ahlâka dair bigiler verilirdi. Sık sık Sâmi Efendimiz (k.s.) anlatıldığı için ona âşık olmuştuk. Onu görme iştiağıyla yanıyorduk. "Kimde ki aşkın nişânı var, durur-âkibet ânu er gördürür." misali yanıyorduk.

1960 ihtilâli'nden sonra İstanbul'dan Adana'ya yaptıkları seyahatta Yeşilhisar, İçmece mevkiinin üst tarafından geçen yolda üç grup olarak Sami Efendimiz (k.s.)'i bekliyorduk. Her grubun başında bir hoca nasihat veriyordu. Nihâyet beklenen misafir geldi. Bize hep "melek gibi" dendiği için, semadan uçarak gelecek diye tasavvur ederken, cemaatten biri, gökyüzünden yere inen acayip nura tahammül edemeyerek "Allah" diye cezbelendi. Ayağa kalkmak isteyen, sevinç gözyaşları döken cemaati Üstadımız oturttular. Birer birer musafaha yapıldı. Dilim dilim elmalar ikram edildi. Daha aramızdayken, ayrılır korkusuyla, içimize düşen firak ateşiyle, Sami Efendimiz (k.s.)'i Niğde cihetine oradan da Adana'ya yolcu ettik. Niğde'den geçerken trafik polisi ondaki sırrı müşahede edince, şaşkına döner. Takibinde olan, arabadakilere: "Allah'mızı severseniz deyin; bu insan mı, melek mi?" diye sormaktan kendini alamaz. Tıpkı Yusuf (a.s.)'a kadınların Kuran-ı Hakîm'in diliyle: "Bu bir mükerrem melektir, insan değildir." dedikleri gibi.

Bir süre sonra yine aynı mevkide, Üstadımız (k.s.)'in eşliğinde hazırlanan çadıra Sami Efendimiz (k.s.) teşrif ettiler. Çocuktum ama kalbimde bir ateş sönmek bilmiyordu. Ancak ayakkabılarına yüz sürersem, bu yangın söner diye düşünüyordum ve öyle yaptım. Sadece bu zavallı değildi, yanan birçok kimse vardı; parası olmadığı için arabaya binemeyip muhabbet harçlığıyla taşlardan aşan, bir ayağı kesik, yatağından kalkıp koltuk değnekleriyle Sultan'ın huzuruna koşan, Üstadımız (k.s.)'in damadı H. Ahmet Dinç de vardı. Daha, bizim zahiri gözlerimizin görmediği yıllardır. Sami Sultan (k.s.)'la dedem Mustafa Hulusi Efendi'nin arasına oturan Cinnî Halife'nin geldiği rivâyet edilir. Arşın meleklerinin de bu düğüne iştirak ettiği diğer rivâyetler arasındadır. Sami Efendimiz (k.s.)'in teşriflerinde: "Semadan bir Ay'la Güneş indi." diyen meczub, bâtın gözleriyle müşahede edilebilecek misafirlerin de iştirakini müjdeliyordu.

Kalemdar, köleniz diliyor dilek
Ziyarete geldi cin ile melek
Bırakma bizleri kapıda ölek
Teveccüh isteriz Sami Efendim

Görünmeyen misafirleri, dedem Şeyh Mustafa Hulusi Efendi dergâhta şöyle anlatılır:

Çok melekler geldiler
Halakayı ihata kıldılar
Dehşetli lezzet andılar
Radiyahallahu anküm

Üstadının yanında oturanları da:

Kendi dilinde
Kur'an elinde
Hızır yanında
Görünür şeyhim

Kendi hâlinde
 Livâ zıllında
 Muhammed (s.a.v.) yanında
 Görüntür şeyhim

diye ifade eder. İçmece'deki havaya bakılırsa, maddî-mânevî bereketler yağıyordu. Gönüllere inen rahmetten, iki sofraya ancak yetecek çorba tasındaki nimet, yüzlerce cemaati doyuruyordu. Herkes nasibini alıyor çorba bir türlü bitmiyordu. Neden tükensin, gelen misafir Rahmet Reygamberi'nin velisiydi. Onda mucize olarak zuhur eden, keramet olarak halifesinde de belirliyordu.

Sünnete Temessük

Sami Efendimiz (k.s.), içimi zor, bir nefeste içilen suyu küçük bardaklarla üç nefeste içiyor, sıkça def-i hâcete gitse bile, her defasında abdest alıyor, fırsat buldukça âşıklara, mü'minlere sohbet ediyorlardı. İbrîğini taşıma, çorabını hazırlama, hânesini süpürme, temizleme nimeti de bize düşmüştü. Kalacağı hane sahibine Üstadımız (k.s.), evin tepeden tırnağa temizlenmesini, yatak takımlarının yıkanıp, kurutularak tekrar takılmasını emrettiler. Hizmet için talimat verelim diyenlere, Sami Efendimiz (k.s.): "Siz Hasan Efendi'ye duyurun kâfi, o bizim için gerekeni yapar." buyurmuşlardı. Evimizde misafir edemedik ama gönül evimiz muhabbet ateşiyle yanıyordu. Bir kıvrıntı da bize verildi. Ayak havlusunu bize düştü. Ayrılık zamanı geldi, başkalarını bilmem ama ben pek çok ağladım. Sanki içim kaynıyordu. "Namrun" yaylasında ayağına kapanan kuşu, Tahtakale'deki yazıhanelerine hergün gelip, bastığı merdivene baş koyan köpeği hatırlarsanız, bizim bu sevgimizi fazla görmezsiniz. Gündüz hayalimizde, gece rüyamızda idi. Kademi Saadet'lerini öpmeye cesaret edemeyip, temas ettikleri taşı öptüğümde, mübarek ayakla-

rını öpmem için uzattığı rüyayı hiç unutamam. Lutfedip gönderdikleri şekeri, tükenir korkusuyla azar azar tattığımız günleri, Develi'nin "Tombak" köyünden, H. Mehmet Efendi'ye: "Ali Ramazan'a bizden selam söyle, benim için gözlerinden öp." diye iltifat buyurdukları mübarek sözlerini...

İlkokulu bitirdiğimde, Üstâdımız (k.s.) ziyarete götürdüklerinde: "Efendim! Zamanın fitnesinden, şeytan ve nefsin aldatmasından korkuyorum, evladınıza bir vazife verir misiniz?" dediklerinde, çok kısa bir evrad vermişlerdi. Rûhi irtibat olmalı ki, hata etsem gece O'nu zikir eder mahiyette görürdüm. Şimdi ise eli boş, yüzü karayım. Hâtırası bitmeyen Sultan'ı anlatamam, fakat o günlerde tattığımız mânevî lezzeti; hayvani duygu ve şehvetinin esiri, maddenin düşkünü biz insanlara, bir kurtuluş reçetesi olur ümidiyle naklettim. Rabbim bizleri bağışlasın.

Kalbi Sıcacık

Tarih sahnesinde pek çok Peygamber gibi, Peygamberimiz (s.a.v.)'in ve Ashâb'ının da müşrikler tarafından birtakım ezâlara maruz kalmalarına rağmen, inançlarından taviz vermediğini hepimiz biliyoruz. Zâhirde küfür galip görünse bile imanları ile mü'minler mağlup değildirler. Lenin'in: "Müslümanlığı yok edemezsiniz, buna gücünüz yetmez. Fakat onları ahlâksızlıkla, dinlerinden habersiz, sadece kimliğindeki Müslüman ibaresiyle yetinen kimseler hâline getirebilirsiniz." sözü dikkate şayandır.

İbni Mesud (r.a.) İlahî mesajı kâfirlere okuduğunda bütün müşrikler üzerine çullanmıştı. İbn Mes'ud (r.a.)'un: "Kafirleri güçsüz ve mağlup gördüm. Ben ufak tefek bir kimse olmama rağmen kafirlerin hepsi birden bana hucum etti." buyurduğu gibi bugün de Batılılar'ın dünyada nerede bir müslüman varsa onu avlamakta yekyücut oluşları, onların zaaflarını, mağlubiyetlerini bizi haber vermektedir.

Bizlerin vahdetini temin için bir ömür boyu çalışan, insanlığı kardeşliğe Allah için sevgi ve buğza çağırان gönül-

ler sultanı, güzellikler ummanı Sami Efendimiz (k.s.)'i ziyaretimizden daha önce bahsetmiştik: Sultanımız (k.s.)'in torunlarının düğün merasimine iştirak etmiştik. Akşam yemeğini müteakip sohbet olacaktı. Hacı Hasan Efendimiz (k.s.) ve biz Erenköy'de Müderris Abdullah Develioğlu'nun hanelerinde idik. İkinci sonu kıtap mütalea edilirken, Üstadımız (k.s.): "Gönlüm sıkılıyor, devlethâneye gidelim." buyurdu. Meğer Sami Efendimiz (k.s.) bahçelerinde sohbe başlamışlar. Biz de iştirak ettik. İkramlarla ayağa kalkarak Üstadımızı yanlarına aldılar. Mükerrerem insanın beş özeliğinden bahsettiler. Kardeşlik konusunu anlatırken, hesap gününde bir haseneye muhtaç birinin ana-babasından medet beklemesinden, onların da, kendilerinin haseneye muhtaç olduklarını ileri sürerek onu çaresiz bırakmalarından bahsetmişlerdi. Çaresizlik bağrında çırpınan bu zâta Rabbimizin: "Senin Allah için bir dostun da mı yok? nidasını Efendimiz bizlere haber verdiğinde, Tüyleri ürperten gönüllerin coşkusu, bizleri sanki cennet bahçelerinin saadet iklimine taşımıştı. Sami Sultanımız (k.s.)'in mübarek sesleri ağlamaklı olmuş, cemaat hepbirden ayağa kalkmış, ağıtlar, gözyaşları, feryatlar ortalığı doldurmuştu. Mânâ aleminin saadet ve huzur bulutlarını gönüller taşıyamaz olmuş, göz yaşları, pınarlardan fıskıran rahmet deryasına dönmüştü.

Üstadımız bahçe duvarına kapanmış, sesli bir şekilde ağlıyordu. Herkes kendi gönül aleminde tefekkür yolculuğuna dalmıştı.

Akşam namazı için bir kısmımızın camiye gitmesi buyruldu. Namazdan sonra sohbet hanelerinde devam etti. Bahçenin her tarafı cemaatle doluydu. Yemekte her yerden dua sesleri geliyor, hâfızlar Kur'an okuyordu. Yaşlı başlı insanlar, bembeyaz sakallı hâllerleriyle ellerinde tabaklar, ekmek ve çantalarla hizmet ediyorlardı. Bu dâvete hemen hemen her vilâyetten güzide insanlar gelmişti. İmam Hatip Okulu 5. sınıf talebesiydim. Alim, Bekir Hafız Efendi gibi

birçok değerli insanı hatırlıyorum. Tanışmalar, görüşmeler oluyordu. Bu büyük merasimde Üstadımız dikkat çekiyor, tanumayanlar: "Bu zât kimdir?" diye birbirine soruyor, ellerine kapanıyorlardı. Sami Efendimiz (k.s.)'in odadaki sohbetini izlemek için cemaat pencerelere kapanmış durumdaydı. Daha gençtim, odanın içerisinde insanların iç hâli görülmeye başlandı. Bu hâle şahid oldum. Üstadımız: "Oğlum, insanları nasıl gördün?" demişti. Evliyanın huzurunda insanın iç hâli dışına aksediyor, nedâmet hissi meydana geliyordu. Sohbetin bitiminde Sami Efendimiz (k.s.)'in ellerini öperek ayrıldık.

Her fırsatta ziyareti kolluyorduk. Kayseri'nin Develi ilçesinden bir dostla tekrar melek enis (meleklerin de iştirak ettiği) sohbe katıldık. Üç kişiydik, ikindi sonuydu. On dakika mühlet verilmişti. Yanımızdaki Konyalı ziyaretçi iki dakika önce izin istedi. Buna çok üzülmüştük. Belki razı oldukları iki dakika iki seneden hayırlıdır diye gelenlerimizi teselli etsek de, bu hakkımızın elimizden alınması bize ağır gelmişti. Çünkü: "Onlarla oturup kalkmak, Allah ile oturup kalkmak gibidir. Onlara nazar, Kâbe'ye nazardan üstündür." sözlerini Sami Efendimiz (k.s.)'in Ashâb-ı Kiram kitabından daha önceleri çok okumuştuk.

Kayseri ilinin Yahyalı ilçesinin Dereköy kasabasından iki kişi, bir hocanın eşliğinde ziyarede gideceklerdi. O günlerde bir yemek esnasında Üstadımız, sanki oradan isteniyormuş gibi: "Sen de gideceksin." buyurdular. Oysa gelişigüzel gitmek mümkün mü? Çekildik bir tarafa, istiğfara koyulduk. Eriştemiz Abdullah Hocayla, ömrümüzü büyüklerimize feda edelim diye, aşkla muhabbetle yola koyulduk. Dereköylü iki kardeşimiz ilahî söylüyor, ağlıyor, sızlıyordu. "Bizim gibi günahkarlar o huzura nasıl çıkacak?" diye hayıflanıyorlardı. Ümit ve saadet kapısına bu duygularla başvurduk. Ne varki görüşme kapanmıştı, görüşme yoktu. Görevliler buna imkanın olmadığını söylediler. Fakat biz Müfettih-ul ebvab (Kapıları açan)

Mevlâmız'dan, Erenköy Zihni Paşa Camii'nde yaptığımız secdeler vesilesiyle görüşebilmeyi diliyorduk. Gece yolculuğunun da etkisiyle uyuya kalmıştım. Görevlilerden biri getirdiğimiz hediyeleri takdim bahanesiyle izin istememi söyledi. "Günahımızdan bu kapı yüzümüze kapandı." diye ağlaya ağlaya gidiyordum. Kapıya geldiğimde küçük bir kız çocuğuna kendimi tanıttım. Kız çocuğu müsaade için içeri girdi. Biiznillahi Teâlâ Yahyalı'dan bu hâli seyreden Üstadımız, Ricalü'l-Gayb'i (mânevî askerleri), hatta Hızır (a.s.)'ı aracı olarak göndermişti. Bildiğimiz görevliler başarılı olmayıp mânevî görevliler devreye girince bize izin çıkmıştı. Hâne-i saadette görevli bu küçük, Sami Efendimiz (k.s.)'in: "Buyursunlar." müjdesini verince yüreğimiz coşkuyla doldu. İçeriden hafif hafif Üstadımız (k.s.)'in ayak sesleri duyuldu. Kapımızı açtılar, içeri girdik. En aşağıya oturmıştım. Karşıma oturdular. Az sonra sohbeta başladılar. Kandil gecelerini haber verdiler. Baktım ki sohbet uzayacak: "Efendim! Bizimle gelenler var, müsaa-de buyurur musunuz?" deyince: "Bizi hiç görmüşler mi?" dediklerinde, görmelerine rağmen dudaklarımdan "Hayır" kelimesi çıktı. Çünkü onları Hakk'tan başkası göremez, bilemezdi. Bu anlamda "Hayır" demiştim. Biiznillâh bunu hissederek dışardakileri de çağırmanı emrettiler. İki elimle gelenlere işaret ettim. Onlar da geldiler. Efendimiz akşama kadar sohbet buyurdular. Mübarek ellerini ismimi söyleyerek başıma koymuşlardı. Sohbetin tesirinden kendimizi zor tutuyorduk. Adana'da çiftçilik yaptıklarından, Yahyalı'yı teşriflerinden, hayırlı insan olmamız için nelere dikkat etmemiz gerektiğinden ve benzeri birçok konudan bahsettiler.

Hâllerinden belli ki coşmuşlardı, bırakmak istemiyorlardı. Akşam nerede kalacağımızı, pazar günü sohbetin nerede olacağını haber verdiler. Huzurlarından ayrıldığımızda damatları Ömer Kirazoğlu: "Sizdeki bu aşk, sünger gibi Sami Efendimiz (k.s.)'in içini kendinize çekti." diyordu.

Geri döndüğümüzde görenler: "Sizde bir hâl var." diyordu. Hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'e görüşmemizi anlattıkça yükses sesle "Allah" diyorlardı. Sami Efendimiz (k.s.)'in mübarek elleriyle şeker tabağını tutup: "Bir kendinize, bir de babanıza alınız." buyurmasına Üstadımız: "Oğlum size teveccüh etmişler." demişlerdi. "Nakş-ı medih nakkaşa gider." Bir güzelliğe hayran olmak ona güzelliği bahşederini vasfetmektir.

Bizlerde o günlerde müşahede edilen hâller, hep Sami Efendimiz (k.s.)'den silsile hâlinde Peygamberimiz (s.a.v.) ve Cenâb-ı Hakk'tan geliyordu. Bu nimetlerden şimdi mahrum biri, kendine ne pay çıkarabilir ki?

Üstadımız, biz ve evimiz, bir çarşamba günü Nevşehirli Lütü Kocakor Efendi ile Yahyalı'dan İstanbul'a hareket ettik. Erenköy'de damatlarından ziyaret için izin istedik. Bizim ziyaret etmemizi, Üstadımız'ın ise Perşembe günü ikindi namazını müteakip görüşebileceklerini söylediler. Bir grupla hâne-i saadetin girişinde tek tek mübarek ellerini öptük. Zâhiren görmesi mümkün değildi. "Bir tane görüşmeyen var." buyurdular. O da ellerini öptü. Cemaatten biri: "Efendim! Tayinim çıktı, nereye olsun?" dediğinde: "Ben bu işi bilmem. Hakkında hayırlısı olsun." buyurdular. Üstadımız (k.s.)'ın yanına geldiğimde: "Oğlum! Şeklin şemalin Sami Efendimiz (k.s.) ile görüştüm diyor." buyurdular. Yine Ashâb-ı Kiram kitabında: "Günahtan hantallaşan bir topluluk onların huzurlarından affolmuş olarak kalkar." buyrulmaktaydı.

Perşembe günü ikindi namazından sonra Üstadımız'ı huzura aldılar. Biz bahçedeyiz. İçimden bir ses, "gel" diyor, şiddetle bizi huzura çekiyor. Gitmemek mümkün değil. Biz de içeri girdik, baktım ki Sultanımız mübarek ellerini uzatmış, bizlere bakıyorlar. Günahkâr dudaklarımla öpmeye cesaret edemeyip ellerini kokladım. Gösterilen yere oturdum. Üstadımız'ın ellerini ellerine aldılar. Arasıra "Hasan Efendi" diyerek tebessüm buyurdular. Hacı

Hasan Efendimiz (k.s.): "Efendim! Kabir bana kavurma gibi kokuyor." diyerek Mevlâ'ya olan özlemlerini ifade ediyorlardı. Konuşmalar esnasında Üstadımız: "Oğlumuz bize yardım ediyorlar." deyince: "Sohbette huzur oluyorsa hizmet etsin." buyurdular. Daha sonra da yalnız görüştüler. Bu kısmı bu satırlara dökmek ise mümkün değil.

Huzurlarında pek belli olmadı. Ama biraz uzaklaşınca ağıtlar başladı. O yüce huzurdan ayrılınca hüngür hüngür ağılardık.

Bu kalbî sıcaklık aylarca devam ederdi. Görüşüp, tekrar kavuşmanın hasretiyle yanıp tutuşurduk. Şimdilerde ise rûhaniyetleriyle avunuyoruz.

Mânevî Emânet

i câzet, İcâzetname, hilafetnâme, sülûkunu tamamlayan ve irşad ehliyetini kazanan müride, mürşid tarafından verilen şehâdetnâme, diploma, ehliyetnâme, silsilenâme manalarına gelir.

Hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'in icâzet ve vekâleti, Üstadları Mahmud Sami Ramazanoğlu Efendimiz (k.s.)'den almaları şerî esasa tam manasıyla uymaktadır.

Sami Ramazanoğlu (k.s.)'nun Kayseri'nin ilçesi Yeşilhisar ve şifalı içmece'yi teşriflerinde babaları Şeyh Mustafa Hulusi (k.s.), kayınpederi Ali Koca Hocaefendi ve Kılavuz Hafız'la kendilerini ziyarete giderler. Yolda babaları vazifelerini sorar, hepsi tek tek derslerini anlatırlar. Hacı Hasan Efendimiz (k.s.) ise: "Ben hâlîmi Üstadımız'a arz ederim." buyurur. Ziyaret esnasında yolda geçen bu hadise Sami Ramazanoğlu (k.s.)'na anlatılınca, Hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'le hususi görüşür. Şeyh Mustafa (k.s.)'ya şöyle buyururlar:

"Mustafa Efendi! Hacı Hasan Efendi (k.s.)'ye icâzet veriyorum; bundan sonra ihvanın derslerini sormaya, vazife

vermeye kendilerini tayin ediyorum." Bu icazetin ardından Hacı Hasan Efendimiz (k.s.) çok ağlarlar. Babaları sebebini sorunca: "Baba! Bana sizin irtihâliniz ilham oluyor." buyururlar. Hakikaten de öyle olur. Şeyh Mustafa Efendi (k.s.) bu hadiseden on üç gün sonra bir cumartesi günü Fecr Sûresi'nin 27-30. âyeti celilerini okuyarak Rabbimize kavuşurlar. Hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'in icazet aldığı tarih 1939'dur.

Kâdiri icazetnamelerini de yine aynı mevkide, Yeşilhisar'ın şifalı sularının bulunduğu İçmece'de 1965 yılında alırlar. Bununla alakalı bir hadiseyi Üstadımız şöyle anlatırlar: "Efendimiz bizi çadırlarına aldılar. Hasan Efendi! Abdulkadir Geylani (k.s.)'nin emriyle yazılan Kâdiri icazetnameniz budur, sizi de bu hususta vekil tayin ediyorum. Kadınlar 500 tevhid, erkekler 1000 tevhid okusunlar. Heryüz bitiminde bir defa da: "Muhammedu'r-Rasûlullah" desinler." buyurdular. Üstadımız bize: "Efendimiz'e inanimiyor muyduk da Kadiri icazetlerini gösterdiler? Böyle bir emir geldi deseler, biz yine inanırdık." diyerek üzüntüsünü belirtmişti. Hacı Hasan Efendimiz (k.s.) bu hadiseyi hatırladıkça: "Acaba teslimiyetimizde mi bir eksiklik var?" der, bu hadiseye üzülmüşlerdi.

Halkı irşad için de Sami Ramazanoğlu (k.s.): "Üç İhlas bir Fatıha oku, ruhlarına gönder Hasan Efendi." buyururlar. Hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'in, cami ve sair yerlerde yapmış oldukları vaaz ve sohbetlerde binlerce kişi hakikati görmüştür. 1955 yılında Adana Şeyhoğlu Camii'nde Ramazan-ı Şerif'teki vaazlarında cemaatin on bin kişi olduğunu, fellahların imana geldiğini, affınıza sığınarak ifade ediyorum, zina mahâlline giden kadınların tesadüfen Üstadımız'ın vaazlarını işitip oldukları yere ağlayarak yıkıldıklarını: "Allah'ım, bizi affetmez mi?" diye yakardıklarını biliyoruz. Adana'daki vaazlarında Üstadımız, mütevazı bir şekilde sağ taraflarından Peygamberimiz (s.a.v.)'in tuttuğunu, sol taraflarından da Sami Efendimiz (k.s.)'in

tuttuğunu düşünerek giderler, daha yürürken gözyaşlarını tutamayanlar çok olur, kürsüye çıktıklarında kendileri de cemaat de ağlardı. Üstadımız'ın gördüğü, başkalarının ise görmediği bir zât da: "İftihar etme Hasan Efendi, aman!" der ve kaybolur. Sami Ramazanoğlu (k.s.) o günlerde: "Adana'da çok feyz var." buyurmuşlardı.

Babaları Şeyh Mustafa (k.s.) hanımları Aişe validemize: "Durumun müsait olmayışından dolayı evladımı tam manasıyla okutamadım." deyince, Valide Sultan: "Üstadımız! Oğlumuz Hasan Efendi için endişe etme, manâ âleminde Peygamberimiz (s.a.v.) mübarek dizlerine koymuş, ben O'nu kitabını okuturken gördüm." der. Son anlarında Üstadımız yakınlarından birine: "Her hoca bizi dinliyor, sebebi nedir bilir misiniz?" dediklerinde: "Hayır Efendim, bilmiyoruz." deyince Üstadımız "Bize hâllerin talimini Peygamberimiz (s.a.v.) öğretti." buyururlar. Bizim gibi âcizler onun hakkında neyi anlatabilirler? Ancak der-yadan bir damla sunabiliyoruz. Zahirde gördüklerimiz bu, bâtında olanlar Hakk ile kendi aralarında.

Nakşî ve Kadirî icazetleri olan Üstadımız bu vesikaların yanında iki lütfa daha mazhardır. O da mahviyyet ve mahfiyyet. Mahviyyet; gönülden, Allah'tan başka şeylerin silinmesidir. Mahfiyyet ise gizlilik. Enbiyadan biri vahyi rüya yoluyla alır. Mevlamız bu Nebiye bir altın tası gizlemesini emreder. Ne kadar da gizlemeye çalışsa tas ortaya çıkar. Sebebini sorunca Allahımız (c.c.): "Bu, güzel amellerdir, kişi ne kadar gizlese yine zahir olur." buyurur. Üstadımız da aynen öyle kendini gizler, zâhiri iltifatlardan hoşlanmazlardı. Biz çocuktuk, Medine-i Münevvereden Mersinli Yusuf Amca'dan hediye geldi. Üzerinde, Yahyalı Nakşî Halifesi Hasan Efendi'ye verilecek, yazılıydı. Efendimiz: "Ne halifesi, biz Cenâb-ı Hakk'ın en aciz kuluyuz." diye ifade etmişlerdi. (1976) "Sami Efendi dua buyuracak dediklerinde Üstadımız: "Nakşî Halifesi dediklerinde utancımın sanki belkemiğim sızladı." buyurmuşlardı.

Kendilerini hiçbir şeye layık görmezlerdi. Mânevî iltifatlara da layık görmezlerdi. "Mânevî iltifatlara da layık değildik ama Cenâb-ı Hakk lutfetti." buyurmuşlardı.

Sami Ramazanoğlu (k.s.) 1978 yılında mümtaz bir topluluğun huzurunda Üstadımız (k.s.)'a üç defa "Vekilimsin" buyururlar. Medine-i Münevvere'ye hicretlerinde de yakınlarına: "Hasan Efendi'yi her beldeden grup grup ziyaret etsinler. O bir beldeye gelirse sohbetlerine iştirak etsinler." buyurmuşlardır. İslam Tarihi'nde de Peygamberimiz (s.a.v.) son hastalıklarında: "Emreyleyiniz Ebû Bekr'e cemaata namaz kıldırınsı! buyurmuşlardı. "Herkesin kapısı kapansın Ebû Bekr'inki açık kalsın." hadis-i şeriflerini hatırlayabilirsiniz. 1980 yılında Üstadımız Umre'ye gittiklerinde Sami Ramazanoğlu (k.s.)'unu ziyaret etmek için pek çok kişi müracaat eder fakat izin alınamaz. Hacı Hasan Efendimiz (k.s.) ziyaret arzusunu söyleyince kabul buyrulur. Efendimiz (k.s.)'e pek çok ikramlar yapılır. Ayrılacakları zaman üç defa müsafaha ederler. Her defasında Üstadımız geri geri çekilirken: "Hasan Efendi tekrar müsafaha edelim." buyurur. Her bir defasında "Vekilimsin" derler. Damatları Ömer Kirazoğlu: "Bu iltifat hiçbir kimseye yapılmadı, Siz sevinmiyor musunuz?" deyince Üstadımız (k.s.): "Ömer Bey! Kusurlarım gözlerimin önüne geliyor." buyururlar. Herhalde noter tastikine gerek yok. Sami Ramazanoğlu (k.s.)'nun "Vekilimsin" ifadeleri işin hakikatini tamamen ortaya koyuyor. Allah şefaatine mazhar kılsın. Vekâlet, lugatte hıfz, kifâyet, zaman, itimad, teslim, tefviz manalarına gelir. "Sen benim malımın vekilisin." demek, muhafızımsın demektir. "Hakk'a itimad ve tefviz et." demektir.

Vekâletin Şer'î Deılleri

İstilahta vekalet: "Bir kimsenin kendisinin de yapabileceği muamelattan bir işini başkasına tefviz etmesi, onu

kendisine ikame eylemesi." demektir. Vekil ise kendisine başkası tarafından bir iş tefviz edilen kimsedir. Bu işi kendisine tefviz edene "Müvekkil", o işe de "müvekkelün fih" denir. "Tekvin" de vekil tayin etmektir. Vekil tabiri erkeğe de, kadına da, müfrede de (tekile), cem'â da (çoğula) kullanılır. Cem'i vükelâdır (Hukuk-u İslâmiyye ve Islahât-ı Fıkhiyye Kâmusu).

Şer'an vekalet, Hanefiler'e göre, caiz ve ma'lum olan bir tasarruf hususunda insanın kendisinin yerine bir başka kimseyi ikame etmesinden ibarettir veya tasarruf ve hufzin (korumanın) vekile havale edilmesidir.

Vekalet Kitap, Sünnet ve icma ile caizdir. Kitaba göre câiz oluşunun delili şânu yüce Allah'ın, Ashâb-ı Kehf'in kendi aralarında söylediklerini naklettiği şu âyete dayanır: "Şimdi siz birinizi bu gümüş paranız ile şehre gönderin de baksın, hangi yemeği daha temiz bulursa ondan size bir rızık alıp getirsin" (Kehf, 19). Bu âyeti kerime alışveriş konusunda bir vekalettir. Yüce Allah'ın: "Kocanın ehlin-den bir hakem, kadının ehlin-den bir hakem gönderiniz." (Nisâ, 35) buyruğunda da vekaletten söz edilmektedir.

Diğer taraftan: "Şu benim gömleğimi götürün." (Yusuf 93) âyeti ile; yüce Allah'ın bize naklettiği Hz. Yusuf'un: "Beni yeryüzünün hazinelerinin başına getir." (Yusuf, 55) sözünde de vekaletten bahs olunmaktadır. "Sadakalar Allah'tan bir farz olarak fakirlerin, miskinlerin ve onun üzerinde çalışanların (zekat memurlarının)dır.." (Tevbe, 60) buyruğunda kendilerinden söz edilen kimseler, imamın (İslâm Devlet Başkanının) zekatı tahsil etmek üzere gönderdiği zekat toplayıcılarıdır. Burada Şânu Yüce Allah zekatların toplanması için bir takım kimselerin görevlendirilmesini caiz kılmıştır. Bu da hak sahipleri nâmına bir vekalet hükmündedir.

Sünnette de vekâletin meşrûluğuna delalet eden birçok Hadis-i Şerif vardır. Buhari ile Müslim'in rivâyeti bunlardandır: "Peygamber (s.a.v.) zekatı almak için toplar-

yıcılar göndermiştir." Yine Hz. Peygamber (a.s.), Amr. b. Ümeyye ed-Damiri'yi Ebû Süfyan'ın kızı Ümmü Habibe'yi kendisine nikahlaması için vekil tayin etmiştir. Bir başka hadiste Hz. Peygamber, Haris kızı Meymûne'nin nikahını kabul etmek konusunda Ebû Rafi'i vekil tayin etmiştir. Hakim b. Hizam'ı kurbanlık almak üzere vekil tayin ettiği gibi, Urve el-Bariki'yi bir koyun almak üzere vekil tayin etmiştir. Bir adamın borcunu ödemek üzere bir devenin verilmesi için vekil tayin etmiş ve: "Sizin en hayırlınız borçlarınızı en güzel şekilde ödeyenlerinizdir." buyurmuştur. Vekalet dair Buhari tarafından kaydedilen rivâyet de bunlar arasındadır. Ümmet, vekâletin cevazı üzerinde icma etmiştir. Diğer taraftan vekalet bir ihtiyaçtır. Bu bakımdan vekalet caizdir.

Hacı Hasan Efendi (k.s.)

Tanıma şerefine erenler, Üstadımız Hacı Hasan Efendi (k.s.)'yi anlatmanın ne kadar zor olduğunu bilirler. Gönüller sultânı Sami Ramazanoğlu Efendimiz (k.s.)'in de ifadesiyle O: "Anadan doğma veli." idi. Kalb gözleri açık, muhabbet sevdalıları, kararmış çağın güzel ahlak âbideleri olan bu evliyalar, "Zübdetül Hakâyık" adlı eserde Peygamber Efendimiz (s.a.v)'den rivâyetle şöyle anlatılır:

"Onlardan birisinin tesbihi, kıyamet gününde bütün dünya dağlarını tasadduk edip de gelen bir kimserin ec-rinden daha fazladır. İstersen daha sayayım, Eba zer!"

"Evet Ya Rasûlullah." Mefhar-i Mevcûdat Efendimiz (s.a.v.) saymaya devam etti:

"Onlardan birine bir kere nazar etmen, Allah indinde Beytullah'a nazar etmenden daha sevimlidir. Ona nazar eden Allah'a nazar etmiş gibidir; Onun sevindirdiği kim-sedir. Onu doyuran Allah'ı doyurmuş gibidir. Eğer ister-sen ziyade edeyim ya Eba Zer?"

"Evet Ya Rasûlallah."

"Onların yanına günahlarda ısrar ede ede hantallaşmış bir topluluk oturunca, Allah onlara nazar-ı rahmet ile nazar edip günahlarına rahmet etmeden (onlar oradan) kalkmazlar."

"Ya Eba Zer! Onların gülmeleri ibadettir, şakalaşmaları tesbihtir, uykuları sadakadır. Allah onlara hergün yetmiş kere nazar eder. Ben bunlara müştâkım Ya Eba Zer!"

Rasûlullah (s.a.v.) bitkin bir şekilde saçlarını düzeltti, sonra başını kaldırdı, ağlıyordu. Gözyaşları inci taneleri gibi dökülüyordu. Bir daha "Aaah!" dedi: "Onlara müştâkım, onlara kavuşmak istiyorum." buyurdu.

Sonra Nebi Efendimiz sallallahu aleyhi vesellem :

"Allah'ım! Onları muhafaza et, muhâliflerine karşı onlara yardım et. Kıyamette gözümü onlarla nurlandır." diye dua ettiler.

Yeryüzünde saklanamayacak gerçekler vardır. Ne kadar itiraz etsek, ne kadar yokmuş gibi, önemsiz şeylermiş gibi göstermeye çalışsak da onlar hep var olagelmışlerdir. İşte Allah'ın dostları da böyledir. Hadis-i Şerifler'in sıhhat derecesine itiraz edebiliriz ama bu, onların vaki olmadığına delalet etmez. Şüphelerden arınmış bir kalp her insana nasip olmaz.

"Dikkat edin! Allah'ın o velileri ki, onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır."

Yunus Sûresi 62. âyeti kerimesi ile işaret edilen gönül dostları, "Semerâtü'l-Fuâd" isimli eserde şöyle anlatılır:

Bir gülistan bahçesinde gerçi yüz bin gül biter
Bu gülistandan haber vermeye tek bir gül yeter

Hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'e Ramazanoğlu Mahmud Sami Efendimiz (k.s.)'in 1979 yılında İstanbul'da, 1980'de Medine'de kutsal vekaleti vermelerinin ardın-

dan, sâdık bir dost, yakaza hâlinde (uyku ile uyanıklık arası) bir seher vakti şahid olduğu o nadide anları şöyle anlatır: "Halka hâlinde nurlarından yüzlerini göremediğim topluluğun ortasında Hacı Hasan Efendi (k.s.) oturuyorlardı. Bir müddet sonra daha ziyade bir zât, ellerinde bulunan tarifini yapamayacağım Tâc-ı Şerif ve Hırka-i Saadeti Üstadımız'a giydirip: "Mübarek olsun Hasan Efendi." dedi. Az sonra bir de baktık ki nuru odayı kaplayan Peygamberimiz (s.a.v.) teşrif buyurdu. Hepimiz ayağa kalktık. Dua buyurdular, "amin" dedik. Güzeller güzeli Peygamberimiz (s.a.v.): "Kudsi vazifeniz hayırlı olsun, size de, tabi olanlarınıza da müjdeler olsun Hasan Efendi." buyurdular.

Bütün bunların üzerine ne söylenebilir, bilemiyorum. "Lâyık değilim ama Cenâb-ı Hakk lütfetti." diyen Üstadımız üzerindeki emanetin pek çok belirtisi görülmeye başladığında bizler sohbetlerine tahammül edemiyor devamlı ağlıyorduk. Konuşmasalar bile etrafındakiler gayr-i ihtiyari kendilerinden geçiyordu. Şairin: "Bitmez güzelin vasfı, ağaçlar kalem olsa." dediği gibi, o insanları, gönlünde sevda ateşi tutuşmayıp, muhabbet deryasında yanmayanların anlayabilmesi çok zor görünüyor.

Hacı Hasan Efendi (k.s.)'nin Vasiyeti

hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'in notlarının arasında geçen bir vasiyeti naklediyoruz:

"Din kardeşlerime, oğullarıma, ehli beyitime, akraba-i teallukatıma bu acizane nasihatimden istifade edenlere:

1. Hakkım helal olsun sizlere, sizler de bizlere hakkınızı helal edin.
2. Bu dünyanın vefasını sürdürdüm diyen varsa parmağını kaldırsın. Sefasını sürdürdüğüm gün, bir günü geçmedi.
3. Allah'ın emrine ittaattan çok faydalandım, ferahım da bu oldu.
4. Nefsâni arzularımdan dünyevi çok zahmet çektim. Ahirete de bu düşünceyle gidiyorum. Gaffarü'z-zünüb affetsin. Settarü'l-uyûb setretsin.
5. Cümlemize tekrar tekrar vasiyetim; Allah'ımızın emrine ittiba, nehyettiklerinden ictinab etmenizi istirham ederim.

6. Elbette bizi toprak bekliyor. Bu yazılarımı okurken derin derin düşünün. Biraz evvel sizin içinizdeyken bu yazıları kendim yazıyordum. Şimdi ise ne elim kaldı ne de dilim. Hâlık'ı Zülcelal'in huzuruna yüzü kara gidiyorum. Adline değil, lütfuna iltica ediyorum.
7. Aziz okuyanlarım. Geçen gün içinizde gezerken şimdi en çok şu okunan yazılarım kaldı. Sizleri Allah'ımıza ısmarladık.
8. Gözlerimin nuru okuyanlarım; aynen biz de sizler gibi ölenlerin vasiyetlerini okuduk, dinledik. Lakin gaflet perdesini yırtamadık. İbret alıp uyandırmadık. Ah! Ah! Şimdi anladık. İş, yuvadan uçtu, tedarik ve telafi imkanı kalmadı. Gözlerinizi açın ölüm var.
9. Canlarım, ciğerim, mü'minin, mü'minatlar, şu nasihatime dikkat buyurun: Cenâb-ı Allah'tan daima korkun. Allah'ın emanetini, kulların emanetini yerine getirin. Her işte hiyaneti terkedin. Emri bi'l-ma'ruf ve nehyi ani'l-münker yapın. Yani iyiliği emredin, kötülükten nehyedin.
10. Cem'i ahlakı hamidenin anne ve babası tevazu, ilm ve sehavettir. Bütün ahlak-ı zemîmenin anne ve babası da dünya muhabbeti ve şehavat-ı nefsâniyedir.
11. Küslerle barışın, zulmedenleri affedin. Vermeyenlere verin. Kötülük edenlere iyilik edin. Sabırlı olun, kanaatli olun. Benim gibi çok yemeyin, çok uyumayın, çok söz söylemeyin, salihlerle konuşun, fasıklardan kaçın.
12. Yoldaşlarım, kardeşlerim! Sizlere hakkıyla hizmet, hakkıyla kölelik edemedim. Sizin insanlığını çok, pekçok üstümde, hakkınızı helal edin. Kölenin ücreti olmaz ya, siz yine de Allah için imanuma dua

edin. Arkamdan yasinler, hatm-i şerifler gönderin.
Sizleri aziz ve celil olan Allah'a emanet ediyorum.

Dualarımızı eksik etmeyelim.

Sami Ramazanoğlu Efendimiz (k.s.)'in irtihâlinin ardından serdedilen dualar hakkında, Üstadımız Hacı Hasan (k.s.) Efendimiz: "Bu duaların faydasını asıl sizler göreceksiniz." buyurmuşlardı. Bizler de onların şefaatlerine erişmek için tavsiye ettiği hususlara riâyet edelim.

Vefat eden bir zâta okunan Kur'an-ı Kerim'in sevabı bağışlandığında, vefat eden şahsın bundan istifade edeceği alimler tarafından kabul edilmiştir. Diğer günlerde olduğu gibi bilhassa Ocak ayı süresince hatimlerle, dualarla vazifemizi yerine getirmeye çalışalım. Rabbimiz dünya ve ahirette himmetlerinden mahrum etmesin.

Aşk Ateşinde

hakikat fenerimiz, sevda ateşimizin rahmet rüzgarı, Üstadımız Hacı Hasan Efendimiz (k.s.), kardeşliğin, vahdetin, sevişip kaynaşmanın âşığıydı sanki. Bulunduğu mekânlarda uhuvvetin (kardeşliğin) huzur esintileri ortalığı kaplar, kalpler dünya kirlerinden muhabbet nârıyla arınırdı. Aşk ateşinde pişmiş yürekler, bu saadeti ömürleri boyunca unutmazlardı.

Bir Hacc mevsiminde kendilerine büyük samimiyet ve sevgi gösteren Konyalı bir gence Üstadımız (k.s.), muhabbetinin sebebini sorar. Genç, hâne-i saadette Üstadımız'ın sohbetinde bulunduğunu, sohbeti müteakip, Efendimiz (k.s.)'in yerlere saçtığı şekerleri kapıştıklarını ve o zevki hâlâ unutamadığını söyler.

Üstâdımızın sohbetlerinde hayretimizi mûcip birçok hâller olurdu. Çay tabağının ses çıkarışında, çorba tasının karıştırılmasında mânâlar sezilirdi. Bir gün evimize misafir olan bir hocaya sabah çorba ikram edilmişti. Üstadımız çorbayı karıştırırken Hocaefendi'nin ağladığını görmüş-

tük. Hocaefendi: "Siz çorbayı değil, gönlümü karıştırdınız Efendim." demişti.

Allah ü Teâlâ'nın izni ile Üstadımız'ın gözlerinden hiçbirşey kaçmazdı. Gönüllerden ne geçerse O'na haber verilirdi. Akşama doğru ziyaretlerine gelen bir misafire, ikinci sonu biraz istirahat ettiklerini söyleyince, misafir gönlünden o vakitte yatmanın mekruh olduğunu geçirmiş olacak ki: "Evladım, biz rahatsızız." buyurmuşlardı.

Sohbet odaları üzüm çubuklarıyla örtülü olan balkona bakardı. Oturduğu yerden: "Şu üzümler bize nasip olur mu?" diye gönlünden geçiren ziyaretçiye dönerek: "Biz, zâten bu üzümleri sizin için bekletiyoruz, kardeşimize üzüm getirin." buyurmuşlardı.

Hacı Hasan Efendimiz (k.s.) sık sık, gönüllerimizi sahip olmamızı öğütler, kardeşler arasında ihtilafın olmasını tavsiye ederlerdi. Buna göre kardeşler, saatin çalışmasını temin eden çarklar gibidir. Çarkın dişlerinden biri kırılrsa saat çalışmaz. İhvan (Allah için kardeş olanlar)'dan biri böyle şerî emirlere riâyetsizlikle bozulursa, füyuzât-ı İlahîye çarkı dönüp, gönüller zikrullah ile çalışmaz, gaflet kaplar kalpleri. İçimizdeki gaflet, mürşid-i kâminden aldığımız dersler şöyle dursun namazlarımıza bile sirâyet eder. Bir insan sabah cemaate katılmaz, sohbeta gelmez ise buz gibi olur.

Esad-ı Erbili Efendimiz (k.s.)'in bildirdiğine göre gaflet hâli üç sebeple hâsıl olur:

1. Şerî emirlere, edeblere riâyetsizlik; faizle muamele, yalan, gıybet, dedikodu, banyoda göbek ile diz kapağı arasını örtmeme, yatma hâlinde edebe riâyetsizlik gibi davranışlar.
2. Islahı için hariç, gönüllü olarak; gafil, kalbi isyanla siyahlaşan insanlarla oturup kalkmak, gülüp eğlenmek.
3. Dünyanın israf kâbilinden olan süsüne itibar etmek.

Bunun için kardeşlerim, vazife aldığımız yerin tavsiyelerine uyalım. Sadece aldığımız dersle de kalmayalım. İsyan olmayan emirlerine tam teslim olalım. Aldığımız dersle yetinip, tam teslim olmamamız, ameliyata muhtaç hastanın, ameliyattan korkup ilaçlarla biraz olsun ızdırabını dindirmeye çalışmasına benzer. Aldığımız evrad ü ezkârla kalbimizdeki şehvî, hayvânî duygular belki biraz sakinleşir ama bu sınırlıdır. Sınırlı irademizi sınırsız iradeye teslim edecek olan Mürşid-i Kâmil'e tam bağlanıp, verdiği emirlere harfi harfine riâyet edersek (İlâhî emirlere uygun olmak şartıyla), mânen ameliyat olur, kalbî hastalıklardan biiznillah kurtuluruz. Bu konuda sebat eden pekçok insanın manevî ödüllerle mükafatlandırıldıkları sabittir.

Rabbımız İslam'ın emrettiği şekilde bağlılığı, bunun neticesindeki mânevî lezzetleri bizlere de lutfeylesin. Amin.

Kalender Camii

fikren düzgün; itikadı, ameli, ahlâkı üstün bir kimse-
nin arkasında cemaat olma arzusuyla küçük de olsa
bir mescit yaptırmayı tasarlıyorduk. Bu düşüncemizi
Üstâdımız Hacı Hasan Efendi (r.a.)'ye aktardığımızda
sükût buyurdular. Sabah olunca bizlere, Peygamber Efen-
dimiz (s.a.v.)'in bir mescid yaptırmalarını emir buyur-
duklarını ifade ettiler, müjdelediler. Mescide çok sevindik
ama irtihâllerine gönlümüz hiç razı olmadı. İstiyorduk ki
Nuh (a.s.)'un ömrü kadar ömrü olsun. Hâlbuki kendileri
babaları Şeyh Mustafa Hulüsi (k.s.)'nin kabrinin yanında
yerlerini hazırlamışlardı. Camii inşaatı başladı. Biz de ya-
pımı için gerekenleri tedârik etmeye koyulduk. Rahmetli
Erhan Çavuşoğlu ile Van'ın Erçiş kazasından getirdiğimiz
bir miktar para Üstâdımız'ı çok memnûn etmişti. Ercişli
dostlarımızın yapılan camiin geniş olması yönündeki ta-
lepleri üzerine cami biraz daha büyütüldü. Temeline harç,
yapısına taş koyan, sıvasına varıncaya kadar her türlü hiz-
metinde bulunanlar ibadet aşkıyla çalışıyor, abdestsiz bu-
lunmamaya azami gayret sarfediyorlardı.

Bu edeplerden mahrum bir mihrab ustasına Cumâ namazını meteâkip Üstadımız: "İşin olsun, kolay gelsin evladım!" buyurdular. İşte ne olduysa o anda oldu. Ustanın rûhu daralmış, öfkeli, sinirinden çatlayacak bir hâle bürünmüştü. Çalıştığı yere telefon açıp yalvarıyordu: "Ne olur beni kurtarın!" diyordu. "Oğlum ezâ mı görüyorsun?" diye sorulunca: "Hayır, aksine iltifat ediliyor ama ben ölecek gibiyim!" cevabını veriyordu. Ve bir tek taş bile koymadan geriye dönmek zorunda kaldı. Rabbimiz bu mescidin yapımında abdestsiz çalışan ustaya bir taş bile koydurmadı.

Zâten eskiden bağ olan mescidin yerinde, sahipleri birçok hâller görürlerdi. Rüyalarında suların fışkırdığını, nurların yağdığını müşahede etmişlerdi. Yine Sâmi Ramazanoğlu (k.s.) da mânen teşvik ederek: "Camii çok güzel ama şu göğüslerdeki altıgen işaretler iyi düşmemiş Hasan Efendi!" buyururlar. Derhâl Caminin kubbe göğüslerindeki altıgen, üçe indirildi. Caminin açılışında yaşanan hâlleri anlatmak ise mümkün değildir.

Hemen her yerden iştirâk eden âşık mü'minlerin coşkusu görülmeye değerdi. Mehmet Emin Ay'ın: "Cemâlinle ferahnâk et ki yandım Yâ Rasûlallâh! Hoş geldin Ya Rasûlallâh." sadâsının işitilmesiyle cemaatin coşkusu, feryad u figâna dönüşmüştü. Kendilerinden geçip cezbe-i İlâhî ile kendisini sağa-sola çarpanlardan tutun da baygınlık geçirenlere kadar daha neler neler...

Kardeşlerimizden birisi mânâ âleminde Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in mescid-i saadetlerine ekenmiş olarak küçük bir yer görür. Burası nedir diye sorduklarında: "Kalender Camii'nin yeri." derler. Edeple, erkânla gelenler bu tad ve lezzeti duyduklarını, sanki Ravza-i Pâk-i Nebi'de namaz kıyormuş gibi zevk aldıklarını söylüyorlardı. Hamburg'da bir evde "Kalender Camii'nin büyütülme fotoğrafını gördüm. Hoşuma gitti. O esnada şunu nakletmişlerdi: Bir kız çocuğu Camii'nin fotoğrafına baka baka

bu resmi çizer. Daha sonra gözyaşlarını tutamaz ağlamaya başlar. Ağlaması günlerce devam eder. Babası yavrusuna: "Kızım niçin ağlıyorsun?" diye sorunca: "Baba! Bu camide bulunan Zât nur gibi karşıma çıktı da O'nun bu mânevî hâli beni ağlatıyor, dayanamıyorum, içimde İlâhî feyz iniyor, kendimden geçiyorum!" cevabını verir.

Üstadımız'la ruhen irtibat kuranları gördükçe, Kalender Camii'nin minaresinde okunan akşam ezânındaki "Lâ ilâhe illallâh" kelimesiyle ruhunu arşa sunan âşıkları hatırladıkça kendimizden utanıyoruz.

Bir süre önce hutbe okuyan hocamız gönlümüzden geçenlere tercüman olmuştu. Diyordum ki: "İnsanlığımdan pek hayır görmedim. Keşke bu caminin bir tuğlası olsam!" O hoca efendi de aynı duyguları minberde ifade etmişti.

Gel şimdi mescide gir
Rabbin dergâhına er
Cennete giden yollar
Mescidlerden geçiyor
Mevlâ hep kullarını
Secdelerde seçiyor

Bütün arzı mescid kılma azim ve gayretleriyle
Mevlamız'dan hepimize saadetler dileriz.

Üstâdımız (k.s.), "Ebu'l-Vakt" İdi

Mü'minler her ânı dolu olan insanlardır. Cuma Sûresi'nde Mevlamız: "Namaz bitince yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan isteyin." (Cuma, 10) âyeti celilesiyle tembel olmamamızı öğütlenmektedir. Sürekli tatil yapma, eğlenme isteğiyle yetişiyor çocuğumuz. Bizler de hafta sonlarında gezip eğlenmeyi istiyoruz. Elbette gülmek ve eğlenmek hakkımız . Yalnız şerî emirler doğrultusunda, İslâmi kimliğimizi kaybetmeden yapılmalı tüm bu filler. Selmân-ı Fârisi (r.a.): "Meşrû olarak ye, iç, oruç tut, namaz kıl, uyu, hayır yoldaşınla görüş." buyuruyor. Fıtrat dini olan İslâm, tâbilerinin her türlü ihtiyacını karşılıyor. Devamlı oruç tutacağı diyen sahabesine Peygamberimiz (s.a.v.): "Ben Peygamber olduğum hâlde bazen oruç tutar, bazen iftar ederim." Bütün ömrünü namazla geçirmek isteyenlere: "Ben Peygamber olduğum hâlde namaz kılar, istirahat ederim." Hayat yoldaşıyla tamamen ilgisini kesmek isteyene de: "Benim de hanımlarım var." buyurarak bu durumlara razı olmadıklarını

belirtmişlerdir. Tâtileri Kur'an-ı Kerim'e göre tesbit etmeliyiz. "O hâlde boş kaldın mı, yine kalk yorul" (İnşirah, 7). İş bitti diye rahata düşüp kalma, yine zahmeti tercih ederek diğer bir ibadeti yap. Hacı Hasan Efendimiz (k.s.), pikniklerimizde bile kitap okumamızı tavsiye ederler, kendileri de böyle yaparlardı. Evimizden bahçemize ellerinde kitap okuya okuya giderlerdi. Yemek saatlerinde ellerinden kitabı zorla alırdık. Bu bizlerde tatlı bir hatıra olarak kalmıştır. Mahallemizin çocukları malum yerlerde boş sözlerle vakit geçirirlerdi. Üstadımız ise bizleri ve yeğenlerini akşamları isyan mahalline göndermemek için çok tatlı menkıbeler anlatır, latifeler yapar, yerine göre meşrû oyunlar oynatırdı. Akşamları ya bir ilâhi ve vaaz bandı takip edilir ya da Tezkiret'ül-Evliya v.s. kitaplar takip edilirdi.

Bir kısım kardeşlerimizin televizyon önünde ömrünü çürüttüğüne şahid oluyoruz. Kardeşlerim! Bizi isyana sevkedecek bütün hareketlerden uzak duralım.

Üstadımız (k.s.) Hakk'ın mânevî iltifatlarda bulunduğu günlerde bize Peygamberimiz (s.a.v.)'den bahseden bir kitap getirmemizi emir buyurdular. Kendileri: "Peygamberimiz (s.a.v.)'in ismi anıldıkça hâlim değişiyor." buyururlardı. Bu anlarda tarif edemeyeceğimiz bir hava oluşur, bazen gayr-i ihtiyari hüngür hüngür ağlardık. Mübarek çehre-i âlisine nuru İlahîden bakmamız bile zorlaşırdı. Sayamayacağımız bir çok insanın kendilerini görünce feryat ettiklerini, gözyaşlarını tutamayıp ağladıklarını müşahade ederdik. Kayseri İ.H.L.'de okurken teşrif buyurmuşlardı. Bu esnada hocalarımızdan biri Üstadımızı görür. Kim olduklarını öğrenince, girdiği bütün sınıflarda Yahyalı'lı olanları ayağa kaldırıp, onlara Üstadımız'ı anlatırdı. "Aman ha, bu zâta riâyet edin, ben hayran kaldım." der. Bir zât, Üstadımız'ın irtihâlinden sonra onu anlatırken: "Hacı Hasan Efendi (k.s.)'de ilmi; ameli, cihadı, her güzelliği müşahade ettim." demişlerdi.

Hiç bir anları boş geçmezdi. Yemek yerken bile; itikad, ibadet, ahlak, muâmelât konularında pek çok bilgileri öğ-renerdiniz. Söyledikleri sözler hatırdan çıkmaz, âdeta mer-mere kazılan yazı gibi nakşederdi gönüllere.

35 yıl önce vaaz ettikleri, Ürgüp'ün Taşkın Paşa köyün-den bir amca bizi gördüğünde: "Hasan Efendi'nin oğlu Ali Ramazan siz misiniz? Babanızın yıllar önce anlattıkları hep hatırımızdadır. (Ağlamaklı bir şekilde) ne öğrendiysek on-dan öğrendik." demişti. Efendimiz (k.s.)'in latife şeklinde anlattıklarını şimdi müteber kitaplarda görüyoruz. Efendi-miz (k.s.)'in bizim gibi insanlara menkıbe şeklinde sohbet ederken: "Karşıma ilim ehli insanları oturtun." buyurur, onlara sohbet ederken âdeta çoşarlardı. Ulemâdan Bekir Hocamız: "Şaşırdım kaldım, ben onu Kur'an'da hafız, ha-dislerde muhaddis, tefsirde müfessir olarak gördüm." de-mişlerdi. Ona layık olmayan bu kardeşiniz, kendilerinin: "İlmimi gizliyorum." buyurduklarını bizzat duydu. Her hâliyle örnek olan Üstadımız (k.s.), "İbnü'l-vakt" idi. İçinde bulunduğu zamanda yapılması en uygun olan işle meşgul olurdu. Bir gün Sami Ramazanoğlu (k.s.) Beylerbeyi'nde, Naci Özmine (r.h.a.)'nin evlerinde sabahtan öğlene kadar konuşmuşlardı. Namaz kılınıp yemek yendi. Tekrar ikin-diye kadar sohbet edildi ve namaz kılındı. Evlerine dön-meyeceklerini, kendilerini beklememelerini tenbih için telefon etmek istediğini bildirdiler. Valide Sultan gelince-ye kadar vaktimizi boşa harcamayalım buyururak, kitap-tan bir buçuk satır kadar okudular. Kendilerini muayene eden doktor mübarek dillerinin devamlı zikirde olduğunu haber vermiştir. Doktor: "Üstadımız (k.s.)'in her zerresi Cenâb-ı Hakk'ı zikretmesine rağmen, mübarek dilleri "Al-lah" demekten müstağni olmuyor." diyerek hayranlıklarını ifade etmişlerdi. Seksen yaşlarını geçmelerine rağmen vakitlerini en güzel şekilde geçirmişlerdi. Fransızca'yı çok konuştukları hâlde Türkiye'den veya yabancı memleket-lerden gelen müntesipleriyle hasbihâl için, İngilizce'yi de öğrenmişlerdi. Üstadlarımızın Peygamberimiz (s.a.v.)'in

sünnet-i seniyelerine riâyetlerini biz de gerçekleştirelim. Onların edebini, ilmini, irfânını, aşk ve muhabbetlerini yansıtarak Kâmil insan olmanın yolunu tutalım. "Şöyle çay içerdi, şöyle yürürlerdi." gibi fizîkî şekillerinden ziyade, Üstadlarımızın mücahede ruhuyla, ilim, irfan nuruyla dolmadıkça haklarını yerine getiremeyiz.

İlâhiyat Fakültesini bitirmiş, uzun süre askere gideme miştim. Bizden önceki dönemler askerliklerini kısa devre yapıyorlardı. Bir gün: "Akşam haberlerini dinle." buyurdular. Haberlerde bizim de kısa devre askerlik yapmamıza Askerî Şûra'nun karar verdiği söylendi. Kısa devre askerlikten sonra Üstadımız'ın mübarek ellerini öptüğümde unutamayacağımız şu sözleri söylediler: "Siz Allah'a sevgili olun, biz de sizi sevelim."

Gaye, mürşidin Allah'a isyan olmayan emirlerine uyarak Cenâb-ı Hakk'a erişmektir. Kuru kuruya, "mürşidim" demekle bir yere varılmaz. Rabbimiz: "(Öyle mü'minler ki) onlar boş lakırtıdan yüz çeviricidirler." (Mü'minûn, 3) buyurmaktadır. Yaşanan ânı fiile çevirerek Kur'an-ı Kerim'in hangi ameli istediğini bilerek "Ebu'l-vakt" (vaktin babası) olmalıyız. "İki günü birbirine eşit olan aldanmıştır." Hadis-i Şerif'i gereğince ilimde, amelde, ibadet ve taatte ilerlemeliyiz. Kendimizi değiştirmek için tatillerimizde bile programlar yaparak vaktimizi boşa geçirmemeliyiz. Ebu'l-vakt olan Üstadımız'ı örnek alalım.

Üç-beş gün misafir kaldığımız beldede büyük yatırımlarla işler kurmaya çalışırsak bizlere deli derler. "Biz akıllıyız" diye iddiada bulunduğumuzda da: "Akıllı olsanız asıl ikamet edeceğiniz yere bu yatırımı yaparsınız" derler. Günümüzde akıllılar deli, deliler akıllı olmuş. Kendisine Veysel Karani (k.s.)'yi soran Hz. Ömer'e, Karenli hemşerisi: "Biz ağlayınca gülen, gülünce ağlayan deli Üveys'i mi soruyorsunuz?" diye cevap vermişti. Oysa veysel Karani (k.s.), insanların ölenlerine ağlayıp kendilerini düşünmelerini garipseyip gülmekte, dünya nimetine eriştiklerinde insanların ahireti unutmalarına ise ağlamakta idi. Behlül Veli'ye: "Evimize şu nimetleri götür." dediğinde, Behlül Veli de onları alır ve kabre götürür. "Sen deli misin be adam." denilince: "Asıl evimiz kabrimiz." sözüyle kimin deli, kimin akıllı olduğunu çok güzel ortaya koyar.

Yunus Emre bu konuyu çok güzel ifade eder:

Ey biçare miskin âdem
Dünya senin mülkün müdür?
Hani n'oldu anan atan
Dünya senin mülkün müdür?

Çün evvel doğdun ânedem
Ölmezem dediğin neden
Hey aklı âdem
Dünya senin mülkün müdür?

Dünyayı kapitalist bir fikirle değil, garip ve yolcu gibi mütalaa ederek emanet olduğunu bilip; malı, canı, zamanı insanlığın hidâyeti uğrunda kullanmak, ahirete yapılan, ebedî saadetimizi temin eden kârlı bir yatırımdır. Fâri'yi Baki'ye değişmeyen insan en kârlı insandır. "Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacak, ancak azamet ve ikram sahibi Rabbinin zâtı bâki kalacak." (Rahman, 26-27) "Sizin yanınızdaki (dünyadaki) tükenir. Allah'ın katındakiler ise bakidir." (Nahl, 96) "Fakat, siz (Ey insanlar!) âhîret daha

hayırlı ve devamlı olduğu hâlde dünya hayatını tercih ediyorsunuz.” (Alâ, 16-17) âyet-i kerimeleri bizlere büyük dersler vermelidir. Rabbimiz bir diğer âyet-i kerimede kârlı kazancı şöyle bilidiriyor:

“Ey iman edenler! Sizi acı bir azaptan kurtaracak ticareti size göstereyim mi? Allah ve Rasûlüne inanır, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz. Eğer bilerseniz ki bu sizin için daha hayırlıdır” (Saff, 10-11).

Kazancı Artıracak Âmiller

İslâm'ın görünen ve bir de görünmeyen tarafı vardır. Görünen ciheti bedenen yaptığımız taatlerdir. Buna şeriat derler. Kalbî yönüne ise tarikat derler. O da ihsan mertebesidir. Hz. Peygamber (s.a.v.) kendisine takva sorulduğunda mübarek sadırlarını işaret ederek: “Takva işte buradadır.” buyururlar. “Riya ile kılınan bin rekat namazdan, haramdan son derece sakınılarak kılınan iki rekat namaz daha faziletlidir.” “Ameller niyetlere göre kıymet kazanır.” hadisi şerifleri çok önemlidir. Niyet amel için lüzumludur. Amel ise niyet için gereklidir. Niyetin zuhur ettiği yer kalbidir. Sakat malzemeye kurulan fabrikadan çıkan işler de böyle arızalı olur. Riyalı, ucublu, kibirli, hasedli, gıybetli ameller salih olmaz. Böyle bir cami cemaati de defolu olur. İhlas bedenî değil, kalbîdir. Peygamberimiz (s.a.v.) Hz. Muaz b. Cebel (r.a.)'e: “Dinini ihlaslı olarak yaşa. O zaman az da olsa amel sana yeter.” buyurdular. Esad-ı Erbili (k.s.): “Bedeni taatle ruhî taat arasındaki fark, trenin gidişine nisbetle karıncanın yürüyüşü gibidir.” buyurmuştur. Bedenden bir parça olan dilin Allah Lafza-i Celali'ni tekrar ile kalbin zikri arasındaki farkı Efendimiz (s.a.v.), Hz. Aişe (r.anha) ve ebeveyninden nakledilen şu Hadis-i Şerif'te bildirir: “Öyle zikir vardır ki bazı zikirlerden yetmiş kat efdaldir.” Kıyamet günü geldiği zaman bütün mahlûkâtın hesabı görülür. Cenâb-ı Allah meleklerle: “Kulumun başka bir ameli

kaldı mı?" diye sorduğunda, melekler hıfzettikleri herşeyi yazdıklarını belirtince, Cenâb-ı Hakk: "Onun benim indimde bir hasenesi vardır ki onu ben vereceğim." buyurur. "Zikrin hayırlısı hâfi olan (kalbî), rızkın hayırlısı da kifâyet miktarı olandır." Hadis-i Şerif'i de bizleri bu konuda biraz olsun düşündürmelidir.

Bir bakkal akşama kadar ihtiyacını zor karşılarken, fabrikaları olan bir fabrikatör kısa sürede büyük miktarlar kazanır. Kalbî olan taatleri, on letaifi, tefekkürü, murakabesiyle manen zengin olanlar da bunun gibidir. Gelin bu kazanca talip olalım.

Fakr

i simleri, sıfatları ve bütün fiilleriyle eşsiz olan Cenâb-ı Hakk'ın karşısında hiçbir kimse varlık gösteremez. İbrahim (a.s.): "Rabbim güneşi doğudan getirmekte, haydi sen de onu batıdan getir." dediğinde, Nemrud'un şaşırıp kalması gibi, zâlimin emsali küfür yobazları da Allah (c.c)'in âyetleri karşısında kahrolmuştur. Bir sivrisineğin kanadını yapmaktan aciz kalan kibirlilerin, kendilerine ilah diye tapanların ellerinde heykelleri yıkılmış, insanlığa saadet getirmeyen düzenleri boşa çıkmıştır. Bunların gülünç hâlini, Allah'ın hakikatlerini inkara kalkışan bedbahtların durumunu Mevlâna Celâleddin (k.s.) şöyle tasvir eder: "Bir kişinin sevkiyle, deryada binleri taşıyan gemiye hayret eden karınca, at nalının açtığı izde toplanan kirli suyun üstündeki saman çöpüne düşüp rüzgarın tesiriyle sağa sola meytettikçe böbürlenerek: "Biraz önce şaşkınlıkla seyrettiğim deryadaki gemiyi yüzdüren mahir kaptan gibi ne de güzel seyr ü sefer ediyorum." der."

Okyanusa nisbetle damlanın ne önemi olur. Bunun için ârifler, azamet-i İlahînin karşısında acziyetlerini itirafa, mânevî rızkın gönüllerine inmesine vesile olan fakrı ihtiyar etmişlerdir.

Fakr; ihtiyaç, yoksulluk mânâlarına gelir. Fakrın maddî ve mânevî yönü vardır. Elde-avuçta bir şeyin olmaması maddî fakr, kişinin her hâlde kendini Mevla (c.c)'ya muhtaç bilmesi mânevî farkdır. "Ey insanlar! Sizler fakirsiniz, Allah'a muhtaçsınız, zengin olan ve senâya layık olan ancak O'dur" (Fâtır, 15). "Fakirlik övünç vesilesidir." "Ya Rabbi! Beni fakirlerle haşret." buyuran Nebimiz (s.a.v.) Müslümanların, serveti çok da olsa kalpçe fakir, Allah'a muhtaç, mü'minlere karşı mütevazı, kafirlere karşı onurlu olmalarını kasetmektedir (Mâide, 54- Fetih, 29). Üstadımız Mahmud Sâmi Ramazanoğlu (k.s.): "Dünyalara muhib ama gönlü fakir, bir gömlekle kalan fakat kalbi kibirle dolanlarımız da var." diyerek bu hakikati ifade buyururlar. "Sadakalar ancak fakirler içindir." (Tevbe, 60) âyet-i celîlesinin izahında, zekatın fakirlere mahsus olduğu; mânevî zekat ve sadakanın da kalben yoksun olanlara: "O" nun zâtından başka herşeyi yok bilen." (Kasas, 88), "Kainatta Mevlâ'dan gayri her şeyin biteceğini idrak eden." (Rahman, 26-27), "Dünyanın bitip Allah katındakilerin daimi olduğunu düşünen, şühûd derecesinde evrad olarak tefekkür eden." (Nahl, 96) sâdikların gönüllerine bahşedileceği bildirilmektedir. Maddî değerler varlıkla ama mânevî nimetler yoklukla elde edilir.

Metâ-ı lutfunu almak için sermayesiz geldim
O türlü teh-i destim ki hatta ihtiyarım yok

Anlattığımız fakr hâli ferdîdir. İhtiras sahibi olup, elindeki güçle Afganistan'ı, Bosna'yı, Çeçenya'yı, Somali'yi, Keşmir'i tarümâr etmeye kalkışan zâlimler gibi olmamak, adâlete, hukûka riâyetle cemiyet ve dev-

let olarak zengin olup başkalarını da düşünen, belki de kendi menfaatini başkalarına feda edecek kadar sâhi olan Muhammedi ahlaka, Muhammedi fakra erişmektir esas olan.

Sadaka Malı Eksiltmez

bedir Muhârebesi'nin ganimetleri dağıtılırken, muhârebeye katılan mucâhidler ganimetin kendilerinin hakları olduğunu söylediler. Buna karşılık, güçleri yetmediği için bu muharebeye katılmayıp malları ile onlara yardım edenler de: "Biz olmasaydık siz muvaffak olamazdınız." dediler. Hiç şüphe yok ki hepsi de ecre nail oldular. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v.): "Gâziye yardım eden gaza etmiş gibi ecre nail olur." buyurmuşlardır.

Günümüzde ise en büyük mücadele kültürel mücadeledir. 609 yıllık Osmanlı İmparatorluğu, en yetenekli insanların tüm masrafları karşılanarak yurt dışına gönderilip, kafa ve gönüllerinin batı düşüncesiyle zehirlenmesi sebebiyle çökmüştür. Bu insanların eğitiminden geçen genç nesillerimiz fuhuş, kumar ve futbola vakitlerini harcar oldular. Bir insanın âilesinde en güzele doğru ilerlemesi mümkündür. Maarifimiz; her hareketinin bir gün hesabını vereceğini düşünen, gönlü Allah korkusuyla çarpan ideal bir nesli ortaya çıkarmak zorundadır. Dîni fuhuş ve esrar

gibi tehlikeli görenler, terörle ancak zina ile başa çıkabili-neceğine inananlar, devleti ve milleti soyan eşkiya çetesini üretirler.

Şuh bir kadın namusuna çağırıldığı zaman: "Ben Allah'tan korkarım." diyen gençlerimiz bu dünyanın tek kurtuluş reçetesidir. Bu neslin gayretlerinde başarılı olabil-mesi için sağlayacağımız yardımlar, Bedir Muharebesi'nde küfre karşı duran mücahidlere yapılan yardım gibi bizi mükâfatlandırır. "Bizler bir kişiyiz, biz ölürsek birşey farketmez. Ama sana birşey olursa din yok olur." deyip Uhud'da Peygamberimiz (s.a.v.)'i korumak için düşman oklarına vücudunu siper eden şanlı kahramanların ecrine böyle kavuşulur.

Günümüz Rotaryenleri davaları uğruna hizmet edecek en zeki talebeleri tesbit edip bütün ihtiyaçlarını karşılar-ken bizler niçin kayıtsız kalalım. "Sadaka malı eksiltmez." bizim düsturumuzdur. Evreni Dâru'l-Erkam gibi gören, İslâmi esaslara riâyet eden, umut neslimizin yetişmesi için sevdiklerimizi harcamakta cimri olmayalım. Gelin kararlı, bilinçli adımlarla malımızı, mülkümüzü, herşeyimizi feda edelim.

En Sevgili Kul

â şık ve sâdıklar lambalar gibidir. Kendileri aydınlanmış, çevrelerini de adeta nûra kavuşturmuşlardır. Bir gün Yahyalı'nın Yerköy beldesinden geçen kaymakam ve personeli tarlalarda namaz kılan erkek ve kadınları görünce: "Burda muhakkak Hacı Hasan Efendi (k.s.)'nin hizmeti vardır." der. Tarihte kavgayı, terörü bastırarak ticaret erbabını bir araya getirip, iktisadi ve sosyal dengeyi kuran âhiler, topluma huzur ve sükûn getirmişlerdi. "Abdalân-ı Rum" dediğimiz dervişler, halkın rûhi ve mânevî ihtiyaçlarını karşılayarak insanlara saadet bahsetmişlerdi. Bu arada kendi çapında hizmet veren, "Bacıyân-ı Rum" teşkilatı da gözardı edilemez. II. Abdülhamit Cennet Mekân'ı Yahudi, Ermeni ve Jöntürklerin tasallutlarından koruyan da Şâzeli ve Medenî tarıklarının mensupları olmuştur.

Hacı Hasan Efendimiz (k.s.), yakın bir komşumuzu: "O evladımızı çok seviyoruz gelsin de bir muhabbet edelim." sözü ile, huzuruna gelmeye de hâcet bırakmadan -bu sıcak alakadan dolayı- irşad eylemişlerdi. Üstadımız

(k.s.)'ın hastanesi sıhhatlileri değil hastaları daha çok kabul ediyordu. İdrakli ve ferasetliydi. Bahçelerin arasında şarkı söyleyen bir gence yaptığı: "Ali! Yavrum o yanık yanık türkülerin duyulmuyor." iltifatı ile söz konusu kardeşimiz Efendimiz (k.s.)'in en büyük başlısı olmuştu. En şerefli mahluk olan insanı seviyor, Hakk'a sevdirdiyordu. Habib-i Kibriya (s.a.v.): "En sevgili kul, Mevla'ya kullarını sevdirendir." buyurmuyor mu? Esad-ı Erbili (k.s.) hâşâ: "Dinsiz, kafir herkesi ıslah ediyormuş, beni de ıslahetsin." diyen bir inatkâra abdest al deyince inatkâr: "Alalım bakalım." der. "Gözlerini yum." buyurunca: "Yumalım bakalım." der. Esad-ı Erbili (k.s.) de gözlerini yumup tevecüh buyurunca: "Ya Rab canımı al, Ya Rab ruhumu al." diye feryad eder. Kendisine niçin böyle dediğini soranlara: "Öyle mânevî zevke eriştim ki o anda ölmeyi istedim." der. Sayacağımız örnekler çok bu konuda.

"Gel, gel, ne olursan ol yine gel." diyen Mevlana Celâleddin (k.s.) içki içeni, her türlü kusurun içinde olanları, Cenâb'ı Hakk'a döndürmek için bağırını açmıştı. Mânevî tedavi ve sosyal yardım yerleri olan dergâhlar ve müridler, halkla bütünleşmişlerdir. Latifeli bir tarzda Hacı Hasan Efendi (k.s.) yaşlılara: "Siz artık içki, kumar şurda dursun zerre kadar bir haksızlığa dahi meyletmezsiniz, mücadele edin de nefsinin, şehvetinin, kötü duygularının esiri evlatlarımızın biiznillah irşâdıyla, ıslahıyla meşgul olalım, sizler artık emeklisiniz." buyururlardı. Taat ehlinde ziyade isyan yuvalarındakilerini kurtarmaya çalıştıklarını her zaman görürdük. Ürgüp'ün bir köyünde hayvani duygularının esiri 16 yaşında bir genç: "Efendim! Sizler beş vaktine beş daha katan bu yaşlıları mı yoksa bizim gibi serkeşleri mi ıslaha geldiniz?" deyince Efendimiz (k.s.): "Elbette evladım sizler için geldik." buyurur, onların ve biiznillah bizlerin irşâdını temin ederler.

Seyyid Nur Muhammed Bedvani (k.s.)'nin (V. 1135) müridleri bir sarhoşun dükkanını taşıyınca: "Eyvah! Siz

ne yaptınız, adamı harab ettiniz. Zâhirde içki şişelerini değil, gönlündeki isyan şişelerini kırın. Onu da en güzel üslupla yerine getirin." buyurur. Sonra huzuruna davet ettiği bu şahıs, hazretin en sadık evlatlarından olur. Hor ve hakir görülen bu insanları ıslah eden miskinler tekkesinden tutun da, hüsn ü hat, edebiyat ve musikiye yer veren, âdeta güzel sanatlar akademisi olan dergahlara kadar, fetihlerde yaptığı dalışlarda ülkeyi düşmanın tasallutundan koruyan 'Kazerûni'ler, kimsesizleri koruyan, toplum için en uygun insanı yetiştirmerin birer merkezidir. Ruhunu, gönlünü ihmal ettiğimiz bu millet tezkiyeyi nefis ve tasfiyeyi kalble huzura kavuşacaktır (Ra'd, 28).

"Dikkat edin! Kalpler ancak Allah'ı zikretmekle huzura erer."

Hakk (c.c.)'ın Rızası ve İlim

eğitimin ilk yıllarında düşüncesi dünya olan İmam-ı Gazali daha sonra: "Niyetimiz Hakk'ın rızası oldu." buyuruyorlar.

Okumakta olduğumuz yıllarda Sami Ramazanoğlu Üstadımız (k.s.)'ı ziyaret etmiştik: "Rıza-yı İlahîyi tahsil için okuyalım." tavsiyesinde bulunmuşlardı. O günlerde bu tavsiyenin anlamını bile bilemiyorduk. Fakat bu öğüt mermere yazılan yazı gibi kalbimize işledi. Hiç bir zaman unutmadık. Aradan yıllar geçtiğinde o sözün manasını anlayabildik.

Yunus Emre bu gerçeği şiirinde şöyle dile getirir.

Okudum bildim deme
Çok taat kıldım deme
Eğer Hakk'ı bilmezsen
Ha kuru bir emektir

İlim talebinde Allah rızasını isteyen, mücadelesinde başarılı olmaya çalışanların vasfını Cenâb-ı Hakk:

1. Huşu: Allah'ın azametinden dolayı titremek: "Allah'ın azametinden dolayı titreyenler ancak alimlerdir" (Fâtır, 28).
2. Tevâzu: Alçak gönüllülük: "Mü'minler için kanatlarını yay" (Hicr, 88).
3. Güzel ahlak: "Allah'ın rahmeti ile onlara mülâyim (yumuşak) davran." (Âl-i imran, 159) şeklinde bildirilmektedir.

Fudayl, ben üç kişiye acırım: "1. Kavmin ulusu iken küçük düşene. 2. Zengin iken fakir olana. 3. Dünya muhabbetine dalan alime." der.

Ebû Hureyye (r.a.), Peygamberimiz (s.a.v.)'den nakleder: "Kendisiyle Allah'ın rızası kazanılacak bir ilmi dünyalık için okuyanlar, kıyamette cennetin kokusunu alamazlar" (Ebû Davud ve İbni Mace).

Kültürel mücadeleyi gerçekleştirmeye ahdeden kardeşlerimizin ilmin hangi sahasında olursa olsun başarılı olmaları imanlarının gereğidir. Çünkü Mevlamız mü'minler olarak üstün olduğumuzu bildiriyor. Bir zamanlar sahip olduğumuz kültür üstünlüğünü yeniden elde etmek zorundayız. Müslümanlar ilimlerin her dalında medeniyete hizmet vermişlerdir. Avrupa karanlıklar içerisinde yüzerken Müslüman alimler bütün dünyaya ilm ü fennin ışıklarını saçıyordu.

Uzun söze ne hâcet. Kafamızı ilim, gönlümüzü zikir ve hayatımızı mücadele ile süsleyelim.

Bildiklerimizle Amel Etmeliyiz

ahmet b. Hanbel (r.a.) evlatlarını dervişlerin sohbetlerine gönderdiğinde etrafındakiler: "Siz onları ıslah edemiyor musunuz? derler. O ise: "Biz öğrendiklerimizi, bildiklerimizi onlarda yaşıyor olarak görüyoruz." buyuruyor.

Yine Hacı Hasan Efendimiz (r.a.), Abdulhâlik Gocdevâni (k.s.)'nin müritlerine öğrettiği Farsça on bir esası birkaç çiftçi ve ümmiyi kastederek: "Ah onlar olsa da bu esasları bir anlatsam." buyuruyorlardı. Bizler bu esasların kelime manalarını anladık, fakat âlileri, bu hakikatleri bilmesine rağmen yaşayan kimseleri arzu ederdi. Şair bu hakikatı:

Bir mektebe oldu ki müdavim
Allah idi zâtına muallim

diyerek dile getirmiştir. Zâhiri ulema tarafından imtihana tabi tutulan Seyyid Emir Buhari, hakikat ve marifet ilmine

hayran kalanlara: "Babam! Medresesi arş-ı âzam, hocası fahri âlem olana kim güç yetirebilir?" buyuruyordu.

İbrahim Eken Hoca anlatmıştı. Bir bayram ziyaretinde Mahmut Sami Ramazanoğlu Üstadımız (k.s.) cemaate veli menkıbelerinden anlatırken Hocaefendi teşrif ettiğinde sohbetin seyri değişir, mevzular anlaşılmaz olur. Sohbeti müteakip cemaat Hocaefendiye: "Siz gelmeden önce ne güzel menkıbeler dinliyorduk. Siz gelince hiç bir şey anlayamaz olduk." deyince Hocaefendi duygulanarak, bütün kalbî samimiyetiyle: "Bağdat'ta okuduğum kırk beş kitabın özetini kırk beş dakikalık sohbetinde Üstadımız sundular." der. Hâlbuki Üstadımız Hukuk Fakültesi mezunudur. Cenâb-ı Hakk ilim lutfetmediği kimseye velayet makamını da vermez. İmam Malik (r.a.): "İlimsiz tasavvufa dalmak zındıklık, tasavvufsuz ilme dalmak ise fasıklıktır. İkisinin birleşmesinden hakikat doğar." buyuruyor.

İçinde yaşadığımız dünyayı anlamada sadece kuru bilgi yeterli değildir. Şeytan'ın da âlim olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Yeryüzünde tarih boyunca var olmuş Bel'am'ların ilmi de az değildi. "Niçin yapmadıklarınızı söylüyorsunuz?" âyeti kerimesi çok ağır bir ifadedir. Ameli terkedip sözle yetinmek, münafıklık alametidir. Gerçek manada ilim sahibi olmak birçok âyeti celilede de anlatıldığı üzere bildiklerini yaşamakla olur. Gecelerini taatle süsleyen insanlar Ashâb'ın yolunu kolay izlerler.

Onlar ki mâlumâtından ziyade ma'mulâtı çok olan kimselerdir. Şâh'ı Nakşbendimizin ifadesiyle: "Tasavvuf, Peygamberimiz (s.a.v.) ve Ashâb-ı Kiram'ın yolunu izlemektedir. Şeriat, Peygamberimiz (s.a.v.)'in sözleriyle, tarikat de yaşayışlarıdır." Cenâb-ı Hakk cümlemizi bildiklerimizi yaşamaya muvaffak kılsın.

Kabına Sığmayan Heyecanlar

erciyes Tekir Yaylası'nda geçtiğimiz yıllar içinde "Hicret" kutlamaları yapıldı. Çok sayıda insan kızgın güneş ışıkları altında bu programa katıldı. Nihâyet program sona erdi ve herkes yuvasına döndü. Acaba bu programdan ne gibi dersler aldık? Bunu hiç düşündük mü? Bu gibi toplantılara ihtiyaç olmakla beraber gelin biraz tefekkür edelim. Bizi hedefe götürecek çalışmalar yapalım. Sakın ha sözde kalmayalım.

Hayırlı hizmetler verecek bir kuruluşun gerçekleşmesi için iki seneye yakın bir süre çalışmalarımız sadece sözde kalmıştı. Faaliyetin yapılacağı yer hususunda karar veremedik. Sonra kararımızı verip: "Bir daha konuşmayacağız, konuştuklarımızı gerçekleştireceğiz." dedik ve sonunda Allah'ın izniyle muvaffak olduk. Yine büyük bir ilçemizde İ.H.L.'nin yapılması hususunda yıllarca kararsız kalınca, çok değerli bir zât: "Bu işler böyle olmuyor, akıl veren çok, iş yapan az." diyerek, ortadaki yapılan işi beğenmeyip eleştirenlerin üzerine, bu görevleri verip

yapılmasını sağlamıştı. Günümüzde akıl-fikir veren çok ama söylediklerini gerçekleştiren insanlar gâyet azınlıkta. Oysa Ashâb-ı Kiram Allah rızası için çalışmanın sözünü etmekten öte canlarını ve de mallarını bu uğurda feda ederlerdi.

Umre yolculuğumuzda Bosna Hersek'teki drama ağlayan bir hocaefendiye: "Acaba bu seneki umre masraflarınızı namusları ayaklar altında ezilen kardeşlerimize ayırsaydık olmaz mıydı?" dediğimizde yaşlı hocaefendi sükût edivermişti. İstanbul sokaklarında bir zamanlar bir afiş vardı: "Harcamalar umreye değil Bosna'ya." Nafile bir hacca niyet etmiştik. Nasip olmayınca parasını hayırlı bir hizmete aktaralım diyen kardeşimiz mühim bir yarayı sarmıştı. İmam-ı Gazalî'nin de aktardığı gibi, hacc ibadetine hazırlanan fakat çoluk-çocuğu sefil bir ailenin ızdırâbına dayanamayıp parasını bu insanlara veren muhterem bir zât o mevsim bütün hacıların hacclarının kabûlüne vesile olmuştur.

Eli tesbihli kardeşlerim, tesbih atımızın yanında asıl vazifelerimizi yerine getirelim. Namaz kılarken ayakları şişen, infak ederek varını yoğunu sarfeden iki cihan güneşi, Hz. Peygamber (s.a.v.)'in ümmetiyiz biz. Gelin hiç değilse piknik masraflarımızı hayır ve hasenet yoluna sarfedelim. Kırılım üzerimizdeki zincirleri. Bilelim ki ağlamaklı ifadelerle mü'minlerin yaraları sarılmaz.

Unutmayalım, Rabbimiz Cuma Sûresi'nde, kendilerine Tevrat verilen ve onun içindekileri yaşamakla mükellef kılınan sonra da onunla amel etmeyen Yahudilerin durumunu büyük kitaplar taşıyan merkeplerin durumuna benzetir.

Fahreddin Râzi ve Hâzin bu âyeti şöyle tefsir eder: "Bu âyet-i celile her ne kadar tevatla amel etmeyen Yahudi kavmini zemmediyorsa da, aslında kendi kitabını okuyup amel etmeyenleri de ikaz etmektedir." Peygamberimiz (s.a.v.) de: "Alimler dışında bütün insanlar helak oldu. Bu

ihlas sahipleri ise gerçekten büyük bir tehlike üzerindedir." buyurmaktadır.

Kabına sığmayan heyecanlılar, bırakın sözleri. Bildiklerimizi Hakk'ın rızası için yapmaya seferber olalım!

Allah (c.c.)'ın İpine Toplu(m)ca Sarılalım

the European gazetesine geçtiğimiz günlerde demeç veren İsrail Dışişleri Bakanı Peres'in sözleri çok anlamlı idi. Yapılan ropörtajda: "Batı, bugüne kadar düşman olarak gördüğü komünizmin çökmesinden sonra yeni ve daha büyük tehlike olarak Müslümanları görmelidir." diyor ve sonunda Batılı ülkeleri, Müslümanlara karşı sert önlemler almaya çağırıyor. Biz ise hâlâ birbirimizi yemekle meşgulüz.

Sami Ramazanoğlu (k.s.)'nin bahçelerinde bulunan iki horoz devamlı dövüşürken: "Efendim! Birini keselim bu kavga bitsin." dediklerinde: "Hayır kesemem, dostlarımızın hediyesi, baktıkça onları hatırlıyorum. Yalnız, yerlerini ayırın, beşer tavuk bırakın yanlarına." buyururlar. Emirlerini gerçekleştirdikleri günlerde iki horoz birbirinin kanatlarına sığınmış vaziyette görülür. Üstadımız: "Hani dövüşüyor diyordunuz, bak nasıl anlaşmışlar." buyururlar. "Efendim hava rüzgârlı, onun tesiriyle dö-

ğüşü kesip birbirlerinin kanatlarının altlarına girmişler." dendiğinde buyururlar ki: "Komünizmin, masonların, siyonizmin fırtınası eserken bu Müslümanlar neden birbirleriyle anlaşamıyor, birbirlerinin şefkat kanatları altına girmiyorlar?"

Artık İslam karşıtları bir şey yapmıyor, Müslümanların arasını açmak için her türlü fırsatı kolluyor. Her muhâlif söze kulak asmıyalım. Cenâb-ı Hakk'ın: "Fasık size bir haber getirdiği zaman o haberi araştırın." (Hucûrat, 6) emr-i İlahîsine itibar ederek birbirimizi yaralamayalım. İki sahabenin birbirlerine ağır sözler söylediklerini işiten bir münafık bunu vesile ederek onlardan birine, kardeşin sana ne kadar çok hakaret etti deyince, o sahabe: "Çekil be münafık! Ne kadar birbirimize ağır da söylesek bu bizim yolumuzu ayırmaz. Biz birbirimizin kardeşiyiz." der.

Hizmet veren kardeşlerimizin hatalarını göreceğimize, yaptıkları güzel hizmetleri görürsek bu çalışmalara engel olmak isteyenlerin oyununu bozmuş oluruz. Başkasından bizlere söz getirenlerin, bizden alıp bir başkalarına da götüreceğini unutmayalım. Medine-i Tâhire'de Ali Ulvi Kurucu Bey bize kardeşlik hususunda konuşurken, arkadaşlarımız arasında aldığımız kararlardan birinin cemaatler arasında fitne çıkaracak sözlerden kaçınmak olduğunu söyleyince, fevkalade sevinmiş, ayağa kalkarak alnımızdan öperek tebrik etmişti.

İslâm'a karşı olanlar kendi aralarında ihtilafı kaldırırlar. Hristiyan batı dünyası; siyasi, iktisadi ve askeri sahada birliğini kuvvetlendirmek için yeni adımlar atıyor. Fransa, İspanya, İtalya ve Portekiz, aralarında kara ve denizde kullanılmak üzere ortak askeri güç oluşturuyor. Her yerde birbirlerini destekliyorlar.

Kendi yolunu hak bilip hakkaniyet ölçülerini terkederek bir başkasının aleyhine, O'nun peşine düşenlerin sahtekârlar olduklarını unutmayalım. "Benim için zeyâretleşenlere benim muhabbetim vacib olur." Hadis-i

Kudsi'sine sırt çevirerek kendilerinden başkasına muhabbeti esirgeyenlerin kimlerin oyununa geldiğini iyi düşünelim. Sami Ramazanoğlu (k.s.) Hacı Hasan Efendi (k.s.)'yi, Ali Haydar Efendi ve Süleyman Tunahan Hazretlerini ziyarete gönderirler. Kendileri İstanbul'u teşriflerinde meşayihî ziyaret ederler. Hangi cemaatten bahsolunsa: "O da bizdendir." buyururlardı. Hacı Hasan Efendi (k.s.) de bu hususda aynı edeble devam ettiler. Peygamber Efendimiz (s.a.v.): "Cemaatte rahmet, tefrikada azab vardır." "Allah'ın rahmeti cemaatlerin üzerinedir." "Tefrika çıkaran bizden değildir." buyurmaktadır. Mevlâmızın Kur'an-ı Kerim'de buyurduğu: "Allah'ın ipine topluca, sınıksız sarılın, tefrikaya düşmeyin." (Âl-i İmran, 103) emr-i İlahîsini unutmayalım. Evrad ü ezkârımız, bu mesajı gerçekleştirilmeyi temin etmiyorsa, yapılan tavsiyeler bu doğrultuda değilse; taatlerimiz, tebliğe ve davete, cihanın sulhüne götürmüyorsa ruhbanlık cahiliyesinden endişe edelim.

Ezâların Sonu Rahmettir

ayda ve güneşde şefkat, toprakta merhamet ve ihlaslı her eşyada bir ülfet, sevgi ve merhamet vardır. Kâinatın oluşumunda ise rahmet tecellisi bulunur.

Fizîki tüm oluşlar muhabbetin ifadesi olan cazibe ile yürümektedir. Rahman sırrının fizik yasalarına yansıyışı ise câzibe ve dönme hareketidir. Dikkat edilecek olursa herşeyin temelinde şefkat vardır. Bizler, "Rahmetim herşeyi kuşatmıştır." buyuran bir Rahman'ın kullarıyız.

Onun lütfunda merhamet olduğu gibi kahrında da merhamet vardır. Firavun'un kahrına katlanmasaydı, Hz. Musa (a.s.)'ya hem Rasûl hem de Halil denir miydi? Üzüm ezilip-süzülmeden, kaynamadan pekmez; gül çeşitli amelîyyeden geçmedikçe esans olmaz. Cenâb-ı Hakk'ın kullarına yaptığı ezâlar da bu kabildendir. Hz. Peygamber (s.a.v.)'in: "Belaların en şiddetlisi enbiyaya, evliyaya, daha sonra da yolunda olan kullara." ifadesi dikkat çekicidir. İslam'ı tebliğde yurdundan çıkartılan, Taif'te taşlanan, Uhud'da yaralanan Efendimiz (s.a.v.): "İnsanların en çok

eza çekeni benim." buyuruyorlar. Ezâlarla süzülen, rûhen durulan Ashâb-ı Kiram (r.a.): "Onlar Allah'dan razı Allah da onlardan razı." lütfuna kolay mazhar olmamışlardır. "Kahrın da hoş, lütfunda hoş" mısrasındaki inceliğe vâkıf olup kahura, lütfu ermişlerdir. Ariflerden birine: "Neden aşkı belaya koşmuşlar?" diye sorulunca: "Herkes aşk iddiasında bulunmasın diye böyle yaptılar." der. Mevlâna Celâleddin (k.s.): "Sakın kendini aşk sahasına âşıkım diye atma, zira o meydana girenlerden şartlar isterler." der.

Fakirlere ekmeğini vererek üç gün üstüste iftarsız oruç tutan Rabiâtü'l-Adeviyye (r.anha) su içeyim derken testi kırılır, lambayı yakayım derken cam kırılır. Gönlü rikkate gelir. "Ya Rabb! Sevdiklerine hep böyle mi ezâ edersin?" deyince: "Evet Râbia" nidası gelir. Cenâb-ı Hakk'ın nurûna erişen, sıfatlarının tecellisine mazhar olan Mürşid-i Kâmiller'in hakiki müridlerine, kendi gayretleriyle erişemeyecekleri makam ve mertebeyi elde etmeleri için nefislerine eza yapmaları bu sebeptir. Onun için Hz. Yunus koğulmuş, İbrahim Ethem (k.s.) dövülmüştür. Neticede ise altın külçesinin darbelerden geçip en kıymetli varlıklar olması gibi başlara tâc olmuşlar, istikamet gösterip yüz binlerce insanın hidâyet bulmasına vesile olmuşlardır.

Tariklerde derviş iki türlü kabul edilmiş, biri mecâzi diğeri hakiki denmiştir. Hakiki tabiri, ruhun kemâli için, nefsine yapılan darbelere razı olan kimselere kullanılır. Meşâyih-i Kiram: "Mürşidin evlâdına iltifatı sem (zehirdir)'dir." der. İşin ehli mürebbiler hem müjde hem de inzar (tehdit) ile muamele ederler. "Hem müjdeleyen hem inzar eden" Peygamberlerinin yolundan giderler. Şeyh Mustafa Hulûsi (k.s.) halife olarak tayin buyuracağı bir zât için: "Öyle imtihanlardan geçirdim ki hepsinde başarılı oldu." buyurur. Hacı Hasan Efendi (k.s.) bir kardeşimiz için: "İki defa imtihan ettim, ikisinde de başarılı oldu. Bir daha deneyeceğiz, onu da başarırsa elini de ayağını da

öperiz." buyurmuşlardı. Bu uygulamalar ancak birkaç kişi içindir.

Sami Ramazanoğlu (k.s.): "Hasan Efendi! Bu gün imtihan edilecek pek kimse yok, kalben imtihan edin." buyurmuşlardır. Bizlere iltifatta kusur edilecek olsa gönlümüz itiraza başlıyor. İnsan idaresini, yetişmesini meslek edinen kişiler şüphesiz bu uygulamayı en güzel şekilde başarırlar biiznillah. Tâhâ el-Hariri (k.s.), Es'ad-ı Erbili Hazretlerinin burunlarına atlarının zincirlerini vurduklarında Gavsul-Âzam olduğunu haber verirler. M. Bahaeddin Nakşibend (k.s.), hilafet görevini, Emir Külal (k.s.)'e, onu kapı dışarı atıp sadakatini gördükten sonra vermiştir. Firavun'un 400 senelik hayatında dişi bile sızlamamıştır. Ama Fahri Kainat (s.a.v.)'in 63 yıllık hayatında dişi saadeti kırılıp binlerce ezâ çekmiştir.

Hakk'ın yolunda gayret gösteren kardeşlerimizin de yorulduk-bittik artık bundan sonra bir başkaları işi yürütsün demeleri kendilerine yakışmaz. Kulluk sadece namazda, oruçta, haccda ve evradda değildir. "Sana ölüm gelinceye kadar Rabbına kullut et!" âyeti celilesi tebliğde; nefsimizi, ailemizi, akrabamızı ve bütün insanlığı hayra, sulha, saadete, huzura davette yılmamamızın zorunlu olduğunu bildirir. Azmimiz Peygamberimiz (s.a.v.)'in: "Ya Hakk hâkim olur, ya da Muhammed (s.a.v.) ölür." dediği üzere olmalıdır. Güzel sonuca, İlâhî rahmete bu gayretle erişebiliriz.

Ezâların sonucu ereceğimiz rahmeti, Peygamberimiz (s.a.v.), muharebe meydanında yana yana çocuğunu arayan kadını görünce şöyle haber verir: "Ey Ashâbım! Allah kullarına bu kadından daha şefkatlidir."

Onun yüce rahmeti ve bereketi hepimizin üzerine olsun.

Saadet ve Huzur Sâlihlerindir

en güzel biçimde yaratılan insanın değeri, etinde, kanında ve kemiğinde yani sadece fiziki yönünde değil, ruhunda, kalbinde ve imanındadır. İncancını, ibadet ve ahlâkını Efendimiz (s.a.v.)'in istediği şekilde tanzim edenlerin üstünlüğü, cisimde değil mânevî yönünde aranmalıdır. Rabbimiz kullarının sûret ve mallarına bakmaz, kalb ve amellerine bakar. İslâmi düşünceden uzak kişiler itibarı, mal ve güzellikte aramaktadırlar.

Fiziken çirkin bir koca cismen güzel hanımdan şikâyet edince hanımın:

Bülbül ile hemdem olmuş bir gurabı nâ seza
Yine gurab feryad eder acaibi bundadır

Kocasının da:

Hüsnü gibi hulki de gerekir yârine
Yoksa çok sûret yaparlar kilise duvarına

dediği rivâyet olunur. Cahiliye döneminde müşrikler: "Öksüz, yetim; pek o kadar da malı yoktur, Muhammed (s.a.v.) nasıl Peygamber oldu? Taif'ten Mekke'ye kadar mülkü olan şahıs Peygamber olmalıydı." dediler. Oysa dinimizde insanın tek değer ölçüsü "Takva" dır.

İki cihan serverinin emrine uymayı, kendisini görme-ye tercih eden, örtünecek elbise bulamadığı için bir çukur kazıp içinde taatlerini yapan muttaki kul Veysel Karani (k.s.)'yi kasdederek ve Yemen cihetine dönerek Peygamber Efendimiz (s.a.v.): "Bana Rabbâni bir koku geliyor." buyurmuşlardır. "İman edeceğiz ama Rasulullah (s.a.v.)'ın yanında bizim dengimiz kimseler olsa; fakir, yoksul Bilaller, Ammarlar olmasa." diyen müşriklere karşılık Efendimiz (s.a.v.) cihadda sancağı, ilim ve takva cihetiyle en üstün olan Ashâb'a vererek mânevî değerleri tercih buyururlardı.

"İş, ehlinin gayrına verildiği zaman kıyameti bekleyin." buyururlar. Din hakkında dinle pek ilgisi olmayan fakat zengin biri, milyonlara hitab eder, onlara dinini öğretmeye kalkarsa toplum bir takım hurafelere inanır, Kur'an ve Sünnet'e müracatı terkedip bence ve senceler üretir. Liyakati olmadığı hâlde tevarüsle mürşidlik yapmaya kalkışılırsa, halk istikameti terkedip kerâmet meraklısı olur. Geçmişlerinin ruhlarına bir Fatiha okumayı çağdışı kabul edip midelerini düşünerek insanlık haysiyetini kaybedenler zuhur ederse, millet ahlaken bozulur, sadece nefsini düşünür. Dünyanın dört bir yanında inancının hâkim olmasını isteyen mü'minler bile, kardeşlerine yardım etmek şöyle dursun onlara duâ bile edemez, onları hatırlamaz, dert edinip, gayretlerinden ders alamaz.

Bu dertlerden kurtuluşu Peygamberimiz (s.a.v.) iki zümrenin salahına (düzelmesine) bağlar; ümera ve ulema. Dertlerden kurtulmak için merkezden muhite doğru bir çalışma yapalım. Başta nefsimize ve ehlimizi, yakıtı taş ve insanlardan olan ateşten kurtarmak için Allah'ın kitabına,

Rasûlü (s.a.v.)'nün sünnetine sımsıkı yapışalım. Evimizin, ailemizin, hayatımızın her safhasında söz sahibi Kur'an olsun. Yaşantısını İslâmi edebe uygun hâle getiren toplum perişan olmaz (Râd, 11). Mevlamızın, saadet ve huzuru salih kimselere vaadettiğine dair iki âyeti celileyi mealen veriyoruz:

"Allah, sizlerden iman edip iyi davranışlarda bulunanlara, kendilerinden öncekileri sâhip ve hâkim kıldığı gibi kendilerini de yeryüzüne sâhip ve hâkim kılacağını, onlar için beğenip seçtiği dini (İslam'ı) onların iyiliğine yerleştirip koruyacağını ve geçirdikleri korku döneminden sonra, bunun yerine onlara güven sağlayacağını va'detti. Çünkü onlar bana kulluk ederler; hiçbir şeyi bana eş tutmazlar. Artık bundan sonra kim inkar ederse, işte bunlar asıl büyük günühkârlardır" (Nur, 55).

"Andolsun, biz zikir (Levh-i Mahfuz veya Tevrat)den sonra Zebûr'da: 'Hiç şühhesiz Arz'a salih kullarım varisçi olacaktır.' diye yazdık" (Enbiyâ, 105).

İsyanla Kirlenen Gözler

Rahmetli Dudayev bir zamanlar iki dayanaklarının olduğunu söylüyordu. Biri Şeyh Şamil, diğeri ise Türkiye. Neden Şeyh Şamil? Kim bu zât? Fiziken bizim gibi bir insan. Fakat o ve onun gibilerini farklı kılan ne? İşte bu noktada karşımıza "Hulike leh", ne için yaratılmışsak o yönde faaliyet göstermemiz, bu yaratılış amacına müstenid hâl ve tâvır içerisinde bulunmamız, nefsimize karşı, Rasûlullah (s.a.v.)'a karşı ve bize bizden daha yakın olan Sevgiliye karşı samimi olmamız dusturları çıkıyor. "Beni zikrediniz, nankörlük etmeyiniz." buyuran Mevlâmız, bedenini, nefsinin ve ruhunu yaradılış gayesine ters olarak kullananları nankör olarak belirtiyor. Ah şu eşyanın dilini bir bilip konuşsaydık da o zaman bakın bize neler söyleyeceklerdi. Kirlenen ayna sûreti göstermediği gibi, isyanla kirlenen gözler de hakikati göremiyor, kulaklar ise Hakk'ı duyamıyor. Verilen uzuvların şükürünü eda eden Sami Ramazanoğlu (k.s.)'nin bütün âzâları Hakk'ı zikretmesine rağmen dilleriyle de lafza-i celâli tekrar ederlerdi.

Yediğimizden, içtiğimizden, konuştuğumuzdan, görüştüğümüzden, malımızdan, mülkümüzden, ilmimizden, amelimizden hesaba çekileceğimizi unutmamalıyız. Bunun için sûfiler, günde üç defa nefsimizi hesaba çekmemizi öğrettiler.

Şeyh Şamil ve benzerleriyle aramızdaki fark kalbimiz ve amellerimizdir. Zirâ Cenâb-ı Hakk, bizlerin ne sûretlerine ve ne de şekillerine bakacaktır. Kalpleri zikir, fikir ve şükür; beyinleri ilim, bedenleri Allah yolunda gayret ile tezyin olan Ehlullah, taşlar arasında yakut gibidir.

Dünyada en güzel mücadeleyi yapanlar (cihanı sulha kavuşturanlar), zâkirlerdir. Yerine göre saçına, sakalına, dış görünüşüne bakılıp gülünen, alay konusu edilen bu insanlar, gecelerini gözyaşlarıyla sulayıp, çalışıp uğraşan, mübarek mücahidlerdir. Sadece Şeyh Şamil'i değil, Bâtl'ın yıkılıp Hakk'ın ikamesi için çalışan tüm Allah sevgililerini örnek alalım.

Hesapçı Olmak

tohumun filizlenmesi, toprağın altında çürümesiyledir. Mevlâna Celâleddin-i Selçuki (k.s.): "Toprağın altına girmeyen tohumu haşereler yer, üstünlük taslayan enaniyet sahiplerini de şeytan ve nefis kurtları yer. Kim tevâzu ederse Allah onu yükseltir. Kim de kibredirse onu da alçaltır." buyurur. Taatlerde olan kibirse daha tehlikelidir. İsa (a.s.) zamanında âbid kul, âsi, mücrim bir kul için: "O cennete girse de ben onunla girmem." deyince, Rabbimiz (c.c.), İsa (a.s.)'ya: "Söyle âbid kula, ben âsi kulumu cennete girdiriyorum. İlâhi nimete ibadetle değil ihlasla ve rızâ ile erişilir. İhlâsla yapılan az taat ihlâssız yapılan çok taatten daha makbûldür." buyururlar.

Ne kulluk görevini yapanları tahkir ederek, ne de ibadette benliğe düşerek bir yere varılır. Haccdan dönen birini ziyarete giden Cüneyd (k.s.), hacının: "Bir önceki haccımda getirdiğim kabla ikramda bulunun." sözünü işitince geri döner ve: "İki defa hacca gittiğini imâ eden, ibadette gurura kapılan riyakârların yemeğini yemeyiz." der.

Takva, ihlas ve ihsan ölçüleri içerisinde edâ edilen sâlih ameller başarıya ulaştırır bizleri. Hesap ve kitap üzerine yapılan işler, süte su karıştırmak misâli olur. İstanbul Nakşî Meşâyihinden Ali Haydar Efendi (k.s.)'yi ziyaretlerinde Hacı Hasan Efendimiz (k.s.) Beyyine Sûresi'nin beşinci âyetini okur: "Onlara ancak, dini yalnız O'na has kılarak ve hanifler (Bir Allah'a inanan) olarak Allah'a kulluk etmeleri, namaz kılmaları ve zekat vermeleri emrolunmuştur. Sağlam din de budur." Bunun üzerine, 116 yaşında olan ve dört mezhebe göre fetva vermeye dirâyeti olan Üstad Ali Haydar Efendi (k.s.) ise: "Bir kap dolusu kan (necaset) gelse yenmez. İbadetlerin içine de riya, kibir, süm'a gibi şeytan necaseti girse kabul olmaz." buyururlar.

İnsanları Hakk'a davet eden kişilerin özelliklerini Rab-bimiz (c.c.) Fussilet Sûresi'nin otuz üçüncü âyetinde sıralarken: "Salih amel yapan (Kur'an-ı Kerim'e uygun bir yaşayışı tercih eden)." diye tanımlayarak, ucuz davetçi, ucuz kahraman, amelsiz, taatsiz kimse taat de yapsa maksatlı bir makam ve riyaset hırsıyla çalıştığından buna mukabil amellerinin boşa çıkacağı vurgulanmaktadır. Savunduğumuz davaya uygun yaşayış biçimini tercih etmedikçe, nefsimizi islah edip gönlümüzü arındırmadıkça muvaffak olmamız hayaldir. Başarımız: "Bizim uğrumuzda cihad edenlere bütün yollarımızı gösteririz. Muhakkak Allah iyi davrananlarla beraberdir." (Ankebut, 69) âyetini yaşama-ya bağlıdır.

İbret Alın Ey Akıl Sahipleri!

mevlâ'yı Zülcelâl hitab-ı İlahîsinde Habib (s.a.v.)'i vasıtasıyla bize gönderdiği kutsal mesajında: "Yeryüzünü imar edin, nimetlerinden istifade edin ama unutmayın birgün benim huzuruma geleceksiniz, yaptıklarınızın tek tek hesabını vereceksiniz." buyuruyor. Ayrıca: "Yemenizde, içmenizde, aile hayatınızda insanlarla münasebetlerinizde, ticaretinizde, devlet idaresinde zerre kadar haksızlık yapmayın, hiç şüphesiz sizi gözetleyen Rabbiniz (c.c.) vardır. Onun huzurunda tophanacaksınız." diyerek sorumsuz, başıboş olmadığımızı ifade eder Kur'an-ı Kerim. Her nerede olursak olalım Hâlikımızın bizimle birlikte olduğunu, ikili ilişkilerde, yalnız kaldığımızda içimizden geçen en gizli düşüncelere vâkıf olduğunu haber verir Mevlâmız, Kitab-ı Kerim'deki şu âyetlerle:

1. "Gizlediklerini de alenen yaptıklarını da Allah'ın bildiğini bilmezler mi?" (Bakara, 77).
2. "Onlardan asla korkmayın, benden korkun" (Bakara, 150).

3. "Allah'tan korkun, bilin ki Allah (günahlardan) korunularla beraberdir" (Bakara, 194).
4. "Ey inananlar! Allah'tan O'na yaraşır biçimde korkun" (Âl-i İmran, 102).
5. "Allah'tan korkun ki, başarıya eresiniz" (Al-i İmran, 200).
6. "Namaz kılın ve O'ndan korkun, varıp huzuruna taplanacağınız O'dur" (En'am, 72).
7. "Fakat görmeden Rabbinden korkanlar var ya, işte onlar için bağışlama ve büyük mükafat vardır" (Mülk, 12).
8. "O hâlde gücünüz yettiği kadar Allah'tan korkun" (Teğabün, 16).
9. "Bilmezmissin ki, Allah gökte ve yerde ne varsa hepsini bilir" (Hacc, 70).
10. "Ey inananlar Allah'tan korkarsanız, O size iyi ile kötüyü ayırmedici bir anlayış verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar, Allah büyük lütuf sahibidir" (Enfal, 29).

Peygamberimiz (s.a.v.) Hadis-i Şerifinde: "Hikmetin başı -insanı her türlü gınahtan meneden- Allah korkusudur." (Deylemi- Müsned) buyurur. "İmanın efdali her nerede olursa olsun Cenâb-ı Allah'ın seninle hazır ve her hâline nâzır bulunduğunu bilmektedir." (Suyûti, el-Camiu's-Sağîr) buyrulmaktadır.

Utbetü'l-Gulam arkadaşlarıyla yaptığı yolculukta bir yerden geçerken tir tir titrer, sebebini sorduklarında: "Küçükliğüme burda yaptığım bir hatayı hatırladım." der.

Malik bin Dinar (k.s.) yaya olarak yolculuğa çıkışını şöyle açıklar: "Günahkâr bir kul, Mevlâ'sıyla sulh olmaya giderken, yalnız binekli olarak mı gitmeye razı olur? Vallahi ben, ateşlere basa basa gitmeyi bile çok görmem."

Sayamayacağımız kadar âyetler, Hadis-i Şerifler, âriflerin sözleri hatırlanacak olsa iki kişi bir araya gelerek devleti-milleti nasıl soyarız diye anlaşma yapabilir mi? Mafya-devlet ilişkisi diye basında haberler çıkar mı? İnsanların inançları gereği yaşayışlarını engellemeyi bırakalım da Allah korkusundan, Hakk'a teslimiyetlerinden dolayı devletin işine devletin mumunu, kendi işine kendi mumunu yakan, minberde hutbe okurken giydiği cübbenin bile hesabını vermeye hazır olan, buna benzer hâdiselerle saadet zincirleri oluşturan erleri örnek alalım.

Çöpçüsünden bile aşağı ücret alıp, kendi tâyin ettiği hâkiminin huzurunda Yahudî'le aynı şartlarda bir araya gelen kişilerin güzelliklerini taklit edelim. İnsanı insanla eğitip köle eden, saadet vâdettiği hayatta 63 milyonun karını akıtan, 73 yıl sonra kahrolup giden zâlimlere meylet-meyelim.

% 10'u Harunlar gibi yaşayıp, % 90'ı geçim sıkıntısıyla inim inim inleyen hayattan vazgeçelim. İnsanı insan üstü kaynaktan sulayan, 300 yıllık hayatında sadece iki el ve altı ölüm haddi uygulayan, bunların altısı da Ermeni olan hayattan ibret alalım.

Yağmalanan köşkünde en basit odaya sahip yatağının altında, sırf kendi alınteriyle elde ettiği altınlarını Mevlâ yolunda fakire, yoksula dağıtmak için saklayan dahileri düşünelim.

"İbret alın ey akıl sahipleri!"

Fıtrat Dîni

bu din fıtrat dini, yaratılışımıza en uygun hayat tarzıdır. Yememizden-içmemizden, yatıp-kalkmamızdan; ferdî, âilevi, sosyal münasebetlerimize kadar hepsini düzenleyen bir hayattır. "Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere çağırıldığı zaman, Allah'a ve Rasûlü'ne icabet edin." (Enfal, 24) âyetinde huzurun yolu Katâde'ye göre Kur'an'dır. Kitab-ı Kerim insanı aziz etmenin, mutluluğa kavuşturmanın yollarını gösterir. Ayrıca: "Bu kitabı da herşey için bir açıklama, bir hidâyet ve rahmet kaynağı ve Müslümanlar için bir müjde olarak indirdik." (Nahl, 89) "Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa, yani herşeye galip, övgüye lâyık olan Allah'ın yoluna çıkarman için Sana indirdiğimiz bir kitaptır." (İbrahim, 1) âyetleri Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş gayesini bildirir.

Pozitif ilimlerin süratle gelişmesi insanları Kur'an'a daha çok yöneltmiştir. "Biz o kitapta hiç bir şeyi eksik

bırakmadık." (En'am, 38), "Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır." (En'am, 59) âyetleri onun herşeyi kuşattığını bize haber verir. Bakıyorsunuz, yeryüzündeki dengeyi Nebe Sûresi'nin 7. âyetiyle izah ediyorsunuz. O zaman Kur'an, jeoloji ilminde de söz sahibi. Enbiya Sûresi'nin 30. âyeti biyoloji ilminin de temeli. Atomun parçalanabileceğine işaretle (Sebe, 3) Kur'an-ı Kerim fizik ilmine yol göstermiş, atom parçalanamaz diyenlere parmak ısırtmıştır. Uzayın sınırlarını, arzın keşfini velhasıl herşeyi Kur'an'la çözersiniz. Mülk Sûresi 4, Enbiya Sûresi 30 âyetlerinde uzaydaki manyetik gerilim haber verilmektedir. Prof. Dr. Tohrn ve diğerleri evrenin yaratılış sırrını Kur'an'la izah ederler. Kur'an'ı üç-beş ilimle sınırlandırmak mümkün değildir. "Hakikat-i Kuran'îye'ye saçlarım kadar başım olsa yine feda ederim." buyuran Said Nursi (r.a): "Ve şu İslâmiyet âlem-i mânevîsinin güneşi, temeli ve avâlimi uhrevîyenin mukaddes haritası. İnsanlara hem bir kitab-ı şeriat, hem bir kitab-ı duâ, hem bir kitab-ı hikmet, hem bir kitab-ı ubûdiyet, hem bir kitab-ı emir ve dâvet, hem bir kitab-ı zikir, hem bir kitâb-ı fikir, hem insanın bütün hâcât-ı mânevîyesine merci olacak kitapları tazammun eden, tek, câmi bir kitâb-ı mukaddes." buyurarak yazmış olduğu kitabının Kur'anın tercümesi olduğunu bildirir. Kur'an Allah'ın kitabıdır, bu kainat da Allah'ın kitabıdır. Kur'an-ı Kerim'in harfleri 28 hece harfidir. Kainat mertebeleri de 28 mertebedir. Kur'an harflerinin 14'ü noktasızdır, 14'ü noktalıdır. Kainat mertebelerinin 14'ü âlem-i ervâha, 14'ü alem-i ecsama aittir. Kur'an'ın kelimeleri üçtür; ebâd, fiil, isim. Kainat mürekkebatı da üçtür; cemâdat (cansız varlıklar), nebâtât ve hayvanlar. Kur'an'ın kelimeleri içinde, bütün harf ve kelimelerin sır ve sıfatlarını kendinde toplayan ism-i Âzam vardır. Arifler bilirler ki, Kur'an'daki İsm-i Âzam, kainatda insana tekâbül eder. Onun için insan; mazhar-ı küll, âlem-i sağîr ve nüsha-i kübrâdır. Mücahede, mükâşefe ve müşâhede erbâbı olan ârifler, kitap yapraklarındaki

sahifelerle birlikte kâinatın mertebelerini, mürekkebelelerini ve onların hikmetlerini okurlar. Sahifelerdeki satırları herkes okuyabilir fakat kâinattaki mertebelere tekâbül ettirerek tam manasını anlatmak, ancak âriflerin kânıdır. Kâinat harflerinin her birinde nice bir esrar ve her kelimesinde sayısız mana vardır. Kur'an harfleri, kainat harflerinin bir delilidir, remzidir. Biri lafız diğeri manadır. Biri şekil diğeri ruhdur. Biri ilm-i zahir diğeri ilm-i ledündür (Allah'dan gelen ilim). Fahri Kainat (s.a.v.) büyük kainat kitabını okur, onunla meşgul olurdu. Ancak zâhir harflerin ümmisi idi.

Gel, kitâb-ı kâinatı okumağa sa'y kıl
Ma'ni-i Kur'ân'a olmak istersen âşinâ
Kâbe'nin ismini yâdetmekle hacı olmaz kişi
Belki zât-ı Kâbe'yi bulmakla hacc olur edâ

İslâm'ın Nûru; sy. 10; sh. 22

İmam-ı Gazali (r.a.) İhyâ'da: "Herbir âyetin 60 bin manasının olduğunu 77200 ilmi ihtiva ettiğini, herbir kelimenin ilim olup bu ilimlerin zâhiri, bâtını, had'di ve matla'ı ile dört katına çıktığını zikreder. Bursa Uludağ'da bir sohbet esnasında Sami Ramazanoğlu Efendimiz (k.s.) Fecr Sûresi'nin son âyetlerine manalar verirken cemaat birinci ve ikinci manaları anlar, üçüncüsünde hayret ve taaccübler başlar. Anlatılanlar kafalar ve gönüllere sığmayacak şekle gelince sözü tamamlar. Bayezid-i Bistami (k.s.) hakkında söylenenler avam anlayışına ters gelince Bistam şehriden kovuldu. Hacı Hasan Efendi (k.s.)'nin: "İlmimi gizliyorum." buyurdıklarının şahidiyim. O: "İnsanlara akılları ölçüsünde konuşunuz." Hadis-i Şerif'i gereği menkıbe ve güzel sözlerle bizlerin sohbetlerini anlayabilmemize çalışıyordu. Hasan Basri (rh.a.)'ye: "Niye sohbetlerinizde Rabiatü'l-Adeviye (r.a.)'yi arzu ediyorsunuz?" dediklerinde: "Fillerin ağzına göre hazırladığımız lokmalar karıncaların ağzına sığmıyor." buyurmuş-

tur. Kur'an-ı Mubîn'i biz, kalbî hâlimize göre anlarız. Kur'an-ı Kerim'in muhatabı insan olduğuna göre, gâyesi insanı saâdete eriştirmektir. Her umdesi salahımızı temin eder.

Abdestin, derindeki kılcal damarların toplanıp tekrar eski hâline gelmesini sağlayarak vücuda fayda temin ettiğini, kan durgunluklarını ortadan kaldırdığını, alyuvarların çoğalmasını sağladığını, gusülün de soğuğa karşı vücudun direncini artırarak, soğuk algınlığını önlediğini günümüzde ilim adamları belirtmektedir.

Tedâvide, bulaşıcı hastalıklardan kurtulmada, beslenme v.s. Kur'an-ı Kerim ve Hadis-i Şerif'lerde birçok izahlar vardır. İran padişahlarından birinin mahir bir tabibi vardı. Peygamberimiz (s.a.v.) ve tâbilerinden hiçbir fert doktora gelmedi. Tabib sebebini sordu. Peygamber (s.a.v.): "Benim ashâbımın âdetleri, iştahları olmadan yemezler. İştahları varken de doymadan kalkarlar." buyurdular. Bunun üzerine hekim: "İşte bu sıhhatin esasıdır." dedi (Musahabe 4, Sami Ramazanoğlu). Harun Reşid'in Hristiyan fakat çok mâhir bir doktoru vardı. Bu doktor bir âlime: "Sizin kitabınız da tıp ilmine dair ne var?" deyince âlim: "Allah (c.c.) bütün tıp kitaplarındaki bilgileri bir âyetin yarısında toplamıştır: "Yiyin, için israf etmeyin." (Araf, 31) buyurmuştur." der. Doktor Peygamberinizden bir söz var mı? deyince âlim: "Peygamber (s.a.v.): "İnsanoğlu karnından daha kötü bir kap doldurmamıştır. Ademoğluna, onu ayakta tutmak için bir kaç lokma yeter." buyurmuştur der (Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV/132; Tirmizi, Sünen, Zühd, 47) Hristiyan doktor, bunları duyunca: "Kitabınız da, Peygamberiniz de (s.a.v.) âli nasa tıp bırakmamıştır." der (Mehârinutte'vil, 7/ 2664). Böyle bir muazzam Kitab-ı Azîm'in hakkında biz âciz kula söz düşmez. Kelâm yine onun: "Biz o Kitapta hiç birşeyi ihmal etmedik" (En'am, 38). "Biz sana herşeyi açıklayıcı kitabı indirdik" (Nahl, 89).

Kitabımız sadece ferdî görevleri anlatan bir kitap değil, tırnak kesiminden tutun hayatın her bölümüne hükmeden bir kanunu ezeli î ve ebedîdir. Onun haricine çıkmak felâkettir.

Hâlıkımız mü'minleri korusun.

Hicret

hicret, bir mekândan farklı bir mekâna göç etmenin çok ötesinde anlamlar taşımaktadır. Tam manasıyla tefekkür ettiğimiz takdirde, hicrette Hz. Peygamber (s.a.v.)'in iki büyük hususa önem verdiğini görürüz. Bunlar: Hicretin ilkinin fikir âleminde, ikincisinin ise gönül deryâsında gerçekleştirilmiş olmasıdır.

"Lâilâheillallah" diyen Ashâb-ı Kiram cahiliye sistemlerinin tüm safsatalarını tamamıyla reddediyor, çile ve zulümle yoğrulmuş düzenden, özgürlük ve adâletin ışıklarının yanmaya başladığı İlâhî düzene geçildiği müjdesini veriyordu.

Zengini daha zengin, fakiri daha fakir hâle getiren, ahlaksızlığın en büyük prim kabul edildiği ortam ortadan kalkıyor, haksız yere kimseye zulmedilmeyen bir sistem kuruluyordu. Böylelikle köleler efendileriyle aynı hakka sahip oluyorlardı. Koskoca devlet reisi, kölesiyle ortaklaşa deveye binebiliyordu. Hasır parçasından farklı olmayan minderde, dul bir kadın halifeye karşı hakkı

söylemekten çekinmiyor, şekil, kavim, mevki farkı gözetilmeden adalet yerine getiriliyordu. Kâbe'yi tavaf ederken elbisesine basan köleye tokat vuran, zulmünün cezasını çekiyordu. Mazlumların omuzlarında yükselen böyle bir hayata karşı zulüm, işkence ve halkın sömürüsüne dayalı düzenlerinin yıkılmasından endişe eden müşrikler baskılarının şiddetini iyiden iyiye artırıyordu. Ama onlar, imanı bütün hücrelerinde hissettikleri için küfre pirim vermiyorlardı.

Onların gönüllerinin en derinlerinden gelerek okudukları tevhid, kafalarındaki bütün bâtil düşünceleri temizleyerek onları sulha erdiriyordu biiznillah.

Medine'ye İslâm devletinin temelini atmak için geldiklerinde, mescidde toplanan Ashâb-ı Güzîn'e Peygamberimiz (s.a.v.)'in telkin buyurdıkları tevhid gönüllerini artırıyordu. İkinci defa tevhidin okunulmasının sebebini sorarlara Efendimiz (s.a.v.): "Mekke'de açık küfürden imana geldiniz. Şimdi ise kalbinizdeki kin, kibir, hasetlik şehvet ve tüm nefsânî kirlilerden kurtulmak için tevhid okudunuz." buyurdular.

Ey Mü'minler! Kafamızı ve gönlümüzü Rasûlü Ekrem Efendimiz (s.a.v.)'in Ashâb-ı Güzîn'e telkin ettiği (öğrettiği) tevhide uyarlamak sûretiyle tekrar iman edelim.

Rahmet Ayları

efendimiz (s.a.v.): "Her şeyin bir cilâsı vardır, kalbin cilâsı da zikrullahtır." buyuruyor. Üç aylar diye nitelendirdiğimiz Receb, Şaban ve Ramazan-ı Şerif ayları kalben bütün günahlardan arınacağımız müstesna günlerdir.

Bu günler, âleme nurların gark olduğu, İlahî rahmetin bütün insanları kuşatmak için yeryüzüne yayıldığı, vücut iklimlerimizin Rabbimize yönelmeye en çok müsait olduğu büyük fırsat günleridir. Kalpleri kuru, gönülleri kıt, sevdâları ölü olmayanlar bugünleri nasıl ihya edeceklerini iyi bilirler.

Receb-i Şerif ayı girdiğinde mü'minlerin dilinden Ramazan-ı Şerif'e kadar biner adet kelime-i tevhid hiç düşmez. Onlar yüz defa "Lâilâheillallah" dedikten sonra bir defa da "Muhammed'ur-Rasûlullah" dedikçe gönüllerin İlahî rahmetle dolduğunu hissederler.

Receb-i Şerif'in ilk perşembe günü oruç tutulup, birkaç lokma ile iftar edilip, akşam namazını eda ettikten sonra, iki rekatta bir selam vermek üzere on iki rekât nafi-

le namaz kılınır. Her rekatta Fatiha'dan sonra bir veya üç kere Kadir Sûresi, on iki kere İhlas Sûresi okunur. Namaz tamam olduktan sonra yetmiş kere: "Allahümme salli ala seyyidina Muhammed'in nebiyyil ümmiyyi ve alâ âlihi ve sahbihi ve sellim." okunabilir. Daha sonra secde edilip yetmiş kere: "Subbûhun kuddûsun Rabbuna ve Rabbü'l-melaiketi ve'r-ruh." secdeden baş kaldırıp otururken yetmiş kere: "Rabbiğfir verham ve tecavez ammâ ta'lem, inneke ente'l-eazzü'l-ekrem." duası okunacaktır. Tekrar secde edilip yine yetmiş kere: "Subbûhun kuddûsun Rabbuna ve Rabbü'l-melaiketi ve'r-ruh." duası okunup, daha sonra da secdede iken dünyevî ve uhrevî ne hâcet varsa Allah'tan niyaz edilebilir.

Mirac gecesi ve Berat gecesindeki vazifelerimizi daha iyi anlayabilmek için Ramazanoğlu Mahmut Sami (k.s.)'nin, "Dualar ve Zikirler" kitabının 107-112 sahifelerine bakılabilir.

Müzzemmil Sûresi'nde: "Gece ibadet yap." (Müzzemmil, 4) âyetinin izahında, Rasûlullah (s.a.v.) ve Ashâb'ının gece ibadeti ile emrolunmalarının bir sebebi de; rûhen ve bedenlen terbiye edilerek, mücadelede sabırlı, Allah yolunda eziyetlere tahammüllü olmalarının sağlanması olduğu bildirilir (Tefsir-i Kebir, 30/171). Yine Tâhâ Sûresi'nin 42. âyetinde: "Sen ve kardeşin birlikte âyetlerimi götürün. Beni anmayı ihmal etmeyin." buyrulmaktadır. İbni Kesir, Firavun'la karşılaştığında Allah'ı anmalarının sebebini, kâfire karşı kuvvet ve onu ezecek bir güç kazanabilmek için olduğunu söyler.

Her zaman olduğu gibi bilhassa üç aylarda okuduğumuz tevhid ve mübarek gecelerde kıldığımız namazların amacı, yukarıda geçen âyeti celilerin gereği olarak zorluklar karşısında daha dayanaklı, daha güçlü fertler ortaya çıkarmaktır. Zikrimiz ve namaz, çeliğe su vermektir.

Sûret Yerine Beytin Sâhibini Ziyâret

her taaatin şeriat, tarikat, hakikat ve marifet yönleri vardır. Şeriat vücudla, tarikat kalble, hakikat ruhla, marifet ise sırla yapılan vazifedir.

Necmeddin-i Kübrâ (k.s.): "Şeriat gemi, tarikat deniz, hakikat ise inci gibidir. İnci talibi gemiye binecek ve denize açılacaktır ki inciyi ele geçirebilsin. Bir cevizi düşünelim: Şeriat cevizin koruyucu kabuğu, tarikat sert kısmı, hakikat ise onun meyvesidir. Cevizin dış kabuğu yaralansa içindeki meyve çürür. Şerî vazife aksatılırsa hakikat meyvesi ölür. Tarikat ve hakikat, şeriatin kemale ulaştırılmasından başka bir şey değildir." buyurmaktadır.

Hacc taatinde şeriat, vücudun Beytullah'ı tavafidır. Kalble, nefsin mertebelerini her dönüşte geçmek tarikat, huzuru Rabbanî'de kalbin tavafı ise hakîkattir. Bütün bunların yerine getirilmesine mârifet denir. Beyt-i Muazzama'nın sûretini ziyaret etmekle Beyt'in sahibini ziyaret etmek arasında büyük fark vardır.

Bir defasında Hacerü'l-Esved'in karşısında zâlimlerden birine dua eden kimseye rastladık. Dua etme sebebini şöyle açıklıyordu: "Evladım! Dört milyon param vardı. Bankaya koydum sekiz milyon oldu." Bu düşünceyle hacc edenle, haccın manasını düşünen arasındaki fark elbette ölçülemez. Bu hâdise bize, Mevlâna (k.s.)'nın hacca giden adama: "Nereye gidiyorsun?" sorusuna: "Kâbe'ye." diyen yolcuya: "Be hey adam! Senin merkebinin yönü Türkistan'a gidiyor." cevabını hatırlatıyor. Arifler sultânı Mevlâna (k.s.) Mesnevî'sinde: "Mescid mecaz, ehl-i dil olanların kalbi ise hakikattir. Serverân-ı İlâhî'nin kalbinden başka hakiki mescid yoktur." buyurmaktadır.

Marifet ehlinin ziyareti hakkında şöyle anlatılır: Rivâyet olunur ki, velilerden bir arif, hacca gitmek istedi. Bu velî kulun bir de oğlu vardı.

Oğlu babasına:

"Nereye gidiyorsun babacığım?" dedi.

Babası, "Beytullah'a gittiğini söyledi."

Çocuk, "Bey'ullah-ı gören muhakkak ki Allah Teâla'yı görür zannetti." ve babasına dedi ki:

"Ne olur babacığım, beni de götür." Babası cevaben:

"Oraya henüz gidemezsin" dedi.

Bunun üzerine çocuk ağlamaya başladı. Çocuğunun ağlamasına tahammül edemeyen baba onu alıp götürdü. Ne zamanki Mikat'e vardılar; ihrama girdiler, telbiye getirerek Harem-i Şerif'e dahil oldular, Beytullah görünür görünmez çocuk ölü olarak yere düştü. Babası dehşetle: "Oğlum, ciğerparem nerededir?" dedi. Beytullah'ın bir za- viyesinden şöyle nida olundu:

"Sen Beytullah'ı istedin ve buldun, o ise Allah'ı istedi ve buldu." Çocuk onların arasından alındı. Yine başka bir ses de şöyle seslendi:

“O çocuk şimdi ne yerde, ne cennette, ne de bir boşlukta, belki o herşeye kâdir olan Allah’ın yanında, sadıkların oturdukları yerdedir.”

Kâbe’yi isteyenle, zâtını kastedenlere Rabiati’l-Adeviye’den şu menkıbe anlatılır: Rabiati’l-Adeviye merkebi ile hacc yoluna çıktı. Yolda merkebi öldü. Yoldaşları:

“Yükünü götürelim.” dediler.

“Ben size inanıp gelmedim.” dedi. Yoldaşları gitti, Râbia yalnız kaldı. Yüzünü secdeye koydu.

“İlâhi! Padişahlar böyle etmez. Beni kendi evine çağırın, yolda merkebimi öldürdün. Beni ovada koydun.” dedi. Sözü henüz tamamlamadan bir de gördü ki, merkebi tekrar dirildi. Rabia yükünü yükledi. Bir kaç gün boyunca yoluna devam etti, yine Hakk ile münacaat eyledi:

“İlâhi! Senin aşkın gönlümü tuttu. Artık gidemez oldum. Ol taş evini buraya getirsen n’ola?” dedi. Kâbe’nin ona karşı geldiğini gördü. Rabia dedi ki:

“Bana Kâbe’nin sahibi gerekir. Ben bu evi ne yapayım?”

Hacc taati, insanın ruhunun anlaşabileceği, gönlünün Mevlâ muhabbetinden alabileceği zevkin derin manasını muazzam bir topluluk içinde kalbten kalbe aktarır. Hacc ibadeti bir futbol maçı, bir festival ve eğlence yeri değildir. Müslümanların büyük bir kongresi, dünya Müslümanlarının dertlerinin dile getirildiği, çözümler üretildiği yerdir. İslâm Tarihi’ni incelediğimizde Peygamberimiz (s.a.v.)’in Mekke müşriklerine karşı, gövde gösterisini Mekke’nin fethinden önce buradan başlattığını görüyoruz. Hacc taatimizi Sahabe-i Kiram’ın ibadi ve toplumsal boyutlarıyla yerine getirdiği gibi icrâ etmeyi Rabbimiz hepimize lutfetsin.

Gönül Kâbesi ve Hacc

tâatlerimizden duyacağımız haz, gönül iklimimizdeki terakkimize bağlıdır. Bir kısım insanlarımızın basit meselelerle meşgul olduğunu görüyoruz. Mirac hadisesini müşrik kafalarına sığdıramayanlar, Peygamberimiz (s.a.v.)'e Mescid-i Aksâ'nın kapısını, penceresini sorduklarında, Efendimiz (s.a.v.): "O gün ben bunlarla meşgul olmamıştım." buyurdular. İşin özünü, mânâsını kavrayamadığımız için, bütün ibadetlerimizde zâhîrle meşgul olup, bâtından mahrum kalıyoruz. Namazı eğitim, orucu sıhhat, haccı seyahatten ibaret görüyoruz sadece. Nice namaz kılanların, kıldıkları namazın kendilerini Hakk'tan uzaklaştırdığını bilelim. "Yazıklar olsun o namaz kılanlara!" hitâbına mâruz kalmayalım. Oruç tutmanın sadece yemekten içmekten uzaklaşmak olmadığını bilelim. Mevlâna (k.s.)'nin hacca gittiğini söyleyen bir adama: "Senin merkebinin yönü Türkistan'a gidiyor." sözlerini hatırlayarak, artık işin mânâsını tefekkür edelim. Başta şahsen yaptığımız ibadetlerimiz, zulüm altında inleyen kardeşlerimizin

yarasını sarmıyorsa, biraz olsun düşünelim. Muhakkak sûrette bir eksiğin var olduğunu hatırımızdan çıkarmayalım. Hacc'a, Umre'ye harcadığımız paraların belki de daha fazlasını Allah yolunda harcayanlar müstesna insanlardır.

Eteğine yapıştığımız, taşlarına tutduğumuz, huzuruna varıp salât ü selâm getirdiğimiz Peygamberimiz (s.a.v.)'in bizden neler istediğini tefekkür edelim. Biz Kâbe'de Hakk'a yalvarıp, Medine'de Rasûlü (s.a.v.)'nü vesile edip isteklerimizi sunarken, acaba onların bizlerden neler istediğini hiç düşündük mü? Cenâb-ı Hakk da, Habibi de bizden Bâtıl'a uymamamızı, hayatımızı onun yolunda sarfetmemizi istiyor hiç şüphesiz.

Cenâb-ı Hakk, bizden Kâbe'nin kapısını, Ravza-i Mutahhara'nın yapısını sormayacak. Kâbe'den putların bir bir sökülüp atılışını, Tevhid inancının gönüllere nakşını, Medine'de İslam'ın hâkimiyetini tefekkür edip, bu uğurda çaba gösterip göstermediğimizi soracak elbette. Hacerü'l-Esved'in önünde: "Falan adama ömrümü ver ya Râb." diyene: "Bu fedakârlık neden?" diye sorulduğunda: "Evladım şu kadar param vardı; faize verdim, bir o kadar daha etti. Ben de bu faizle Hacc'a geldim. O adam olmasaydı gelebilir miydim?" diyenler, Medine'de yanımıza sokulup: "Bu mekânlarda ibadetinizi yapın, zikrinizi yapın, Bosna'yı, Çeçenya'yı, Türkiye'yi unutun." demişlerdi. Kendisine bir vilâyetin irşâdı havâle edilen bu insanların hâli ne kadar da garip. Bunları gördükçe Hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'e, Üstadımız Sami Ramazanoglu (k.s.)'na hasretimiz bir o kadar daha artıyor. "Mekke'de Medine'de oturmaktansa, Horasan'da ezan okumak daha yeğdir." diyen Süfyan es-Sevri'leri hatırlıyoruz. Mevlâna'mızın diliyle bunlar: "Şu gördüğümüz Kâbe mecâzidir; hakiki Kâbe, mescid ise serverlerin gönlüdür ey merkepler!" "Kâbe'yi bina eden Azer'in oğlu İbrahim (a.s.)'dir ama gönlün bânisi Allah'tır. Gönül Cenâb-ı Hakk'ın tecellî yeridir." sözlerini kendinde bulan aziz, mübarek insanlardır bu işin sırrına vâkif

olanlar. Bir Ay'a, bir Kâbe'ye, bir de Sami Ramazanoğlu (k.s.)'na defalârca bakıp ağlayan adamın hâli Hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'e sorulunca: "Üçünün nurunu birbirinden ayıramıyor." buyururlar. Develi Tombak köyünde H. Ahmet Yalçın'a Kâbe'ye bakması söylenince H. Ahmet Efendi ne görsün! Kâbe değişir, yazılar değişir. Beytü'l-Ma'mur görülür, öbür âlemler seyredilir. Tombaklı Ahmet Yalçın Efendi: "O gün bir ömür gözyaşı döktüm." der.

1974 yılında, Altınoluk'un karşısında, akşam ezânına 15-20 dakika var iken siyah elbiseli, kırmızı atkılı, Afganlı bir zât, Sâmi Efendimiz (k.s.)'i arar. O'nu bulamayınca Hacı Hasan Efendimiz (k.s.)'in dizlerinin dibine oturur, gözler yumulur. Adam Allah diye diye kendine gelir. Orada bulunan cemaat de istifade ederler. Üstadımız (k.s.), bu zâtın müşşid olduğunu ama kalbinin mahzuniyeti sebebiyle, biiznillah Sami Efendimiz (k.s.)'den gelen mânevî tesirin daha güçlü oluşuyla, Hakk'ın nûrunun, feyzinin gönüllerine dolduğunu anlatmışlardı. Biz de zâhiren müşâhade etmiştik. Medine'de etraflarında pervâne gibi dönen Pakistanlı Muhammed Zübeyr de aynı teveccühe mazhar olmuştu. Hacı Hasan Efendimiz (k.s.) gibi, sırlar mahzeni büyüklerimizden bu bahse dâir hâtralar bitmez. Demek ki onlar taşını toprağını seyredip geri dönenler değil, özünü, manasını kavrayanlardır. Biz de Rabbimizden bu sırlara ermeyi diler, Ehlullah'ın gönlünden geçerek, gavs ile pirân-ı izâm'ın delaletiyle huzur-u Muhammediye'de boyun bükmeyi, Kâbe-i Muazzama'nın karşısında gözlerden yaş dökmeyi dileriz.

Birkaç Tavsiye

1. Nereye olursa olsun, bilhassa bu mekânlara gelirken, Suud vizesini alırken, beldenin sahipleri Mürşid-i Kâmiller'den de vize almadan gelmeyelim. Başımıza buyruk olmalı.

2. Fakir, yoksul gönlü görelim, mustazaflara yardımlar yapalım.
3. İhramımızı giyerken, Kâbe'yi tavaf ederken, fenâ ahlâkımızdan Ahlâk-ı Muhammediye'ye dönmeye cehdedelim.
4. İsyanda olan kardeşlerimize şefkatle yaklaşıp onların da ziyaretini temin edelim.

Bayramlarımız, inandığımız hayâtın gerçekleşmesi temennisiyle tüm âleme mübarek olsun.

Belâyı Biz İstedik

Cenâb-ı Hakk, kâinatı belli bir düzen içinde yaratmıştır. Bakınca, zerresinden kürresine kadar her şeyde sarsılmaz bir intizâmın varlığını görürüz.

Dünyanın dönüşünden, mevsimlerin oluşumuna, yağmur damlalarının düşüşünden, suların akışına kadar ince olayların cereyan edişine bakınız, milimetrik bir değişim bütün hayatımızı altüst etmeye yetmektedir.

Peki bu düzen sadece eşya üzerinde mi kurulmuştur? Elbette hayır. Bütün kâinatı, eşrefi mahlukat olan insanın emrine veren Rabbimiz, kullarının dünyada huzurla yaşaması ve ârirette, O'nun Cennet ve Cemâline kavuşması için ölçüler koymuştur. Helaller ve haramlar bu yolun işaret levhalarıdır.

Allah tarafından çizgileri belirlenmiş, Peygamber (s.a.v.)'i tarafından fiilen yaşanarak gösterilmiş bu istikâmet yolunun sınırlarını aşan bir toplum, Kur'an- Kerim'de buyrulduğu gibi, ancak kendine zulmetmiş olur.

Mevlâ kuluna zulmetmez. Cenâb-ı Hakk: "Biz onlara zulmetmedik, onlar kendi kendilerine zulmettiler." (Hûd, 101) ve: "Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa şüphesiz kendisine zulmetmiş olur." (Talak, 1) buyurmaktadır.

Ebu's-Suûd Efendi ve Nisâburi: "Allah'ın koyduğu sınırı geçmek kul için en büyük cinâyettir. İlâhî hükümleri terketmek dünyada ve âhirette cezayı gerektirdiğinden kişinin nefesine de zulümdür." derler.

"Şüphesiz Allah (c.c.), zerre kadar haksızlık yapmaz" (Nisa 40).

Hâzin tefsirinde "zerre", küçücük karınca veya karıncanın yumurtası anlamındadır. Zerre; güneşin içinde görülen ufacık şeylerdir.

"Ve Rabbin, kimseye asla zulmetmez" (Kehf, 49). "Biz Kıyamet günü, adalet terazisini kurarız. Hiçkimse hiçbir şey haksızlığa uğratılmaz" (Enbiya, 47).

Kendi nefsimize zulmettiğimizde uğrayacağımız cezayı Cenâb-ı Hakk bildirirken, zâlimlere meyledenlerin cezasını da şu şekilde açıklar: "Zulmedenlere meyletmeyiniz. Yoksa size ateş dokunur" (Hûd , 113).

Ebu'l-Aliye: "Onların amellerini hoş karşılamayın."

İbn-i Abbas (r.a.)'dan rivâyetle İbn Cüreyre: "Haksızlık edenlere meyletmeyiniz." diye açıklama getirmiştir.

Fahreddin Râzi, Hâzin ve Râzi: "Kafirlere kalben yapılan azıcık meyil de azaba götürür." buyurmuşlardır.

Peygamberimiz (s.a.v.): "Kim zâlimlerle yürürse, muhakkak cürüm (hata) işlemiş olur. Cenâb-ı Hakk, Ben mücrimlerden intikam alırım." buyurmuştur.

Zâlimlerle yürümek onlarla aynı fikirli olmaktır.

Yine Peygamberimiz (s.a.v.): "Kim ki zâlim olduğunu bile bile liaynihi zâlim olan birisiyle yürürse, muhakkak İslâm'dan çıkmış olur." (Ramuz Hadislerinden) buyurmaktadır.

İnsan nimet ve musibeti celbeden (çeken) mıknatıs gibidir. Ne zaman zâlimlere meylettik, işte o zaman nimetler musîbete dönüştü.

Rabbimiz buyuruyor: "Bir kavm (millet), güzel hâl ve ahlâk'ı değiştirip bozuncaya kadar şüphesiz Allah (c.c.) onun (hâlini) değiştirip bozmaz" (Râd, 11).

"Başımıza her ne musîbet geldiyse kendi ellerimizin işleyip, kazandığı (günahlar) yüzündendir." (Şürâ, 30) buyruluyor.

"İnsanların kendi ellerinin kazandığı ma'siyetler yüzünden karada, denizde fesat belirdi" (Rum, 41).

Ebu'l-Ali: "Kim yeryüzünde Allah'a asi olmuşsa anarşi çıkarmıştır. Çünkü yerin ve göğün düzeni Allah'a itaatladır." demektedir.

Ebû Dâvud'un rivâyet ettiği bir Hadis-i Şerif'te: "Muhakkak ki yeryüzünde yerine getirilen, bir hadd cezası, yeryüzü ehli için kırk sabah onlara yağmur yağdırılmasından daha sevimlidir. Bunun sebebi cezalar uygulandığı zaman insanların bir çoğunun haramları işlemekten kendilerini alıkoymalarıdır. Allah'a isyan olan ameller işlendiği zaman bu, gökten ve yerden bereketlerin sona ermesine sebep olur." demektedir.

Musîbetlerin, insanların kendilerinden kaynaklandığı âyet ve hadislerde bildirilmektedir.

Peygamberimiz (s.a.v.): "Fuhuş, zina ve faiz açıktan yapıldığı zaman o memleket halkı belayı yakından beklesin." buyuruyorlar.

Annesiyle, kardeşiyle zina edenler, kızına yönecek kadar âdileşenler var. Maalesef ülkemizde 850 halk kütüphanesine karşılık binlerce meyhaneye ve isyan yuvası mevcut.

Tarihte fâiz ve zina belasına mübtelâ olanların acı âkîbetlerini görmekteyiz. Şuayb (a.s.)'ın kavmi ticari ahlaksızlık yüzünden toptan helâk oldular (Hûd, 84; A'raf, 91).

Lût Kavmi de cinsel ihtiyaçlarını helâl yolların dışında gidermeleri sebebiyle helâk olmuşlar, ateşte pişirilmış çamurdan taşlarla mahvolmuşlardı (Hûd, 82).

14 asır önce dinimizin getirdiği hûkûmlerin hikmetini bugûn anlamaktayız.

Bu musîbetlerin sona ermesi ancak bizim kendimizi düzeltmemizle mümkün olacaktır.

Bu Ne Hâl?

ne oldu bize? Vurdum duymaz olduk. Anlamaz, görmez, işitmez olduk.

Bosna-Hersek'te görülmemiş bir fâcia yaşadık. Daha doğru bir ifadeyle soykırıma şahid olduk. Dünyanın gözü önünde Sırp'lar'a: "Şiddetle toprak elde edemezsiniz, işgal ettiğiniz yerlerden çekilin." dendi. Perde gerisinde ise Saraybosna'yı Sırp'lar'a vermenin planları hazırlandı.

Sözde, Somali'yi açlıktan kurtaracağız diye gidenler, halkın başına ateş yağdırarak ellerinden, petrollerini, en kıymetli madenlerini aldılar.

İki ay içerisinde yerle bir edilen Irak'a uygulanan ambargo acımasızca sürdürülürken binlerce çocuk gıdasızlıktan, ilâçsızlıktan öldü.

Rusya Federasyonu, Ortodoks cephesini oluşturan ülkeler ve Batılılar, Ortaasya Cumhuriyetlerinin elindeki petrolere gözlerini dikti.

İstanbul, Ortodoks merkezi hâline getirilmek isteniyor. Bütün bunlar bir menfaat uğruna yapılıyor. Çünkü, kafirin hedefi dünyadır. Kur'an-ı Kerim: "Bizim hayatımız ancak dünya hayatıdır." buyurarak onların hayat anlayışlarını bildirir. "Hayat, eşittir para." felsefesi onların şiarıdır. Peki, Müslümanlara yapılan zulümleri basın-yayımda izlerken: "Karadeniz havalisi yağmurlu." gibi bir haberi duymuşçasına olayların bizlere tesir etmeyeşine ne demeli? Dikkat edelim, şu acı hitaba mazhar olmayalım: "Onların kalpleri vardır, fakat onlarla anlamazlar. Gözleri vardır, fakat onlarla görmezler. Kulakları vardır, fakat onlarla duymazlar" (A'raf, 179).

Cenâb-ı Allah mazlumların âhı hususunda Hadîs-i Kudsi'de bakınız ne buyuruyor: "Zâlimden mazlumun intikamını alırım. Yine böyle bir mazlumun zulme uğradığını görüp de mazluma yardıma gücü yettiği hâlde yardımını esirgeyen, katı yürekli kimseden de mazlumun intikamını alırım" (Tecrid-i Sarih Trc. 7/805).

Sehl bin Muaz (r.a.)'dan rivâyetle Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyuruyor: "Her kim bir mü'mini münafıktan himaye ederse, kıyamet günü Cenâb-ı Hakk da bu mü'minin vücûdunu, cehennem ateşinden korumak için bir melek gönderir" (Sünen-i Ebû Davud).

Yapılan zulümlerden kurtuluşumuz, Allah ve Rasûlü (s.a.v.)'nün emirlerine kulak vererek Müslümanlar arasında ittifakı sağlamamıza bağlıdır.

Allah (c.c.) Herşeye Kâdirdir

Câhiliye devrinde süttten, peynirden, helvadan putlar yapıp onlara tapan, karnı acıktığı zaman da kolundan, kanadından koparıp yiyen müşrikler vardı. Kur'an-ı Kerim'in nüzûlünde, vahyin ağırlığından dolayı renklerin attığı anda, Peygamberimiz (s.a.v.), Kendilerini ve Ashâb'ını biraz olsun rahatlatabilmek için latife yapmalarını buyurdularında bu garip hâller anlatılır, Efendimiz (s.a.v.) de tebessüm buyururlardı. Bir Ortaasya gezimizde, kendi yaptıkları Lenin heykellerini kendi elleriyle yıktıklarını görmek nasip olmuştu.

Almanya ve benzeri ülkelerde binlerce camiye görüp ezan sesiyle irkilip bu lâhûti sesle imana gelenlerin sayısı gün geçtikçe artıyor. İnsanlar çan seslerinin sömürüden başka birşey getirmediğini çok iyi öğrendiler. Ve, "Artık yeter!" diyorlar.

İçinde yaşadığımız ülkemizde de çok şeyler değişti. Gördüğümüz kadarıyla bilhassa gençler, artık kolay kolay

her hocanın, her şeyhin peşine gitmiyor. Artık hocaları, vâizleri sorguluyorlar. Sütten fazla içki tüketilen, nikahsız birleşmeyi teşvik eden, genelevini zaruret kabul eden, her türlü pislige fetva veren bu zihniyete artık gençlik itibar etmiyor.

Namazı, sadece bedenen kibleye dönüp rükû ve tahiyatla tamamlayanları, sadece orucu, haccı ve zekatı anlatanları da çok iyi tanıyor insanımız. "Onların kıldıkları namaz ancak kendilerini Allah'tan (c.c.) uzaklaştırır." Hadis-i Şerif-i, Müslümanları bedenlerinin yanında bütün varlıklarıyla o yüce makama yöneltiyor. Onsuz namazın olmadığı Fatihâ'da belirtildiği üzere, Rabbimiz'in Yahudi ve Hristiyanlar'ın yörüngesine girmememizi emrettiğini artık hepsi çok iyi biliyor.

Hacc taâtinin, ibadi yönden ağırlıkta olduğunu gençlerimiz çok iyi biliyor. Altı-yedi ülkenin bir araya gelmesine AGİK deniyor da Arafat'ta 46 ülkenin bir araya gelmesine niçin "HACC ZİRVESİ" denmiyor?

Zekât'ın verileceği sekiz sıfattan biri de "fi sebilillâh" tır. Artık gençlerimiz: "Benim zekâtım niçin Bosna'daki mücahidimizin yarasını sarmıyor, bacımın namusunu korumuyor, yetimin gözyaşlarını bir nebze olsun dindirmiyor?" diye soruyor. O artık, "Belam tipi" nasihatçılara kulak vermiyor.

Alper Machador diyor ki:

"Garb'ın Müslümanlardan korktuğu günlerin gelmeceğini, beklenmedik bir anda dünyaya tekrar meydan okumak için Müslümanların ansızın ortaya çıkıvermeyeceklerini kim bilebilir?"

"İslâm Âlemi" isimli Hristiyan mecmuada Asheia Bowman yazıyor:

"Batı dünyasının İslâm'dan korkması gerekir. Bu korku için sebepler vardır. O sebeplerden biri, İslâm'ın Mekke'de zuhur edişinden bu yana Müslümanların adet bakımın-

dan zayıflamamış, aksine sayılarının devamlı artmış olması, diğeri ise bu dînin rükünlerinden birisinin mücahede olmasıdır.”

Rabbimiz bütün Müslümanlara huzurlu günler nasip etsin. Amin.

Yusuf'un Kokusu

Zulmün, işkencenin, her türlü baskının insanların üzerine umutsuzluk perdesi ördüğü dönemlerde müjde gelmiştir âdemoğluna. Namaz kılarken boğulmak istenen, mübarek bedenlerine necâset atılan, taşlarla kovalanan Peygamberimiz (s.a.v.)'e, ayaklarından ipler takılıp kızgın çöllerde sürüklenen, ateşler üzerine yatırılan, İlahî mesajı okuduklarında Ebû Cehiller tarafından kulakları kanatılan kutlu yolun sevdalıları Ashâb'a, sıkıntıların sonunda hep saadet dönemleri müjdelenmiştir.

Yemek şöyle dursun, bir kuru hurmayı dahi bulamayan, açlıktan karınlarına taş bağlayan Ashâb-ı Güzîn'e, Hendek muharebesinde Kısra'nın sarayının, Rum ülkesinin, Sân'a diyarının müjdesini veriyordu mü'minlerin Habib-i Kibriya'sı (s.a.v.).

Yurtlarını ve mallarını rızâyı bâri uğrunda geride bırakarak hicrete zorlanan: "Fetih ne zaman?" diye yakaran mücâhidâna İlahî mesaj Cibril-i Emin vasıtasıyla şu şekilde iniyordu semâdan:

“(Ey Mü’minler!) Yoksa siz, sizden evvel geçenlerin hâli başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlar öyle yoksulluk ve sıkıntı (ve belâlardan) sarsıldılar ki, hatta Peygamber (leri) maiyyetindeki mü’minlerle birlikte: ‘Allah’ın yardımı ne zaman?’ diyordu. Gözünüzü açın. Allah’ın yardımı yakındır muhakkak” (Bakara, 214).

Yeryüzünde meydana gelen bunca zulmü, Müslüman olduğumuz için bizlere revâ gören Batı’nın, kendilerinin hazırladıkları hile ve desiselerin içinde boğulacağı günler yakındır. Yeter ki biz 1 milyar Müslüman, 48 ülke uyanıp tekrar asliyetimize, bizi biz eden değerlere sarılabilelim. Hepimizin bir ümmet olduğunu anlayabilelim.

Faizi, zinayı ve ahlaksızlığı yaygınlaştırarak zengin kaynaklarımızı kullanmaya kalkışanlara fırsat vermeyelim.

Dâvâsından vazgeçme şartıyla her türlü imkanı sağlama sözü veren müşriklere Peygamberimiz (s.a.v.)’in: “Ya, Hakk hâkim olur, ya da Muhammed (s.a.v.) ölür.” dediği gibi, bu yolda sebat kılan Ashâb’ın tavizsiz tavrını ele alabilelim.

Göreceğiz, imkanın olmadığı, her türlü ümidin bittiği anda 40 yıl evladından uzak kılan Yâkub (a.s.)’un: “Bana bunak demezseniz inanın ki şimdi Yusuf’un kokusunu duyuyorum.” dediği gibi sebat ettiğimiz sürece Hakk’ın yardımının işaretlerini göreceğiz.

Yeniden Mü'min Olmak

erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden bir grup hocamız Çilek Festivali için Yahyalı'ya geldiklerinde Hacı Hasan Efendi (k.s.)'yi de ziyaret etmişlerdi. Üstadımız (k.s.) onlara iman nimetlerinden bahsettiler. "Allah (c.c.) ile bir sözleşme mi yaptık, illa bizi Türkiye'de Müslüman anne ve babadan meydana getir diye. Yerine göre Sibirya'da haşa hınzır çobanı da olabilirdik." deyince hocalarımızdan biri: "Efendim! Nimet, yokluğunda takdir ediliyor. Gayri müslim olduktan sonra İslâm'ı tatsaydık bu nimetin üstünlüğünü anlardık." demişti. Biz de aynen öyle. Küfür beldelerini görünce, kahrolanlar, aile hayatı mahvolanlar yüreğimizi parçaladı. Her türlü rezaleti işlemlerine rağmen huzursuz olan bu insanların hâli cidden çok acı. Bu insanları kendi hâllerine terketmeden kurtarmaya çalışmak biz Müslümanlara düşer. İsyana gidenlerin acısını kalbinde duyan Peygamberimiz (s.a.v.): "Benimle sizin aranızdaki durum aynen şuna benzer. Adamın biri ateş yakmıştır. Çekirge ve kelebekler bu ateşe atılmaya

koyulurlar. Adam da onları ateşten uzaklaştırmaya çalışır. Ben ateşe düşmeyeziniz diye eteklerinizden yakalamışım, siz ise elimden kurtulmaya uğraşıyorsunuz.” misalini veriyorlar.

Küfürden insanları kurtarıp imana getirmek için gösterdiği gayreti Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle anlatırlar: “Allah yolunda bana yapılan eziyet hiç kimseye yapılmamıştır. Öyle bir otuz gün-otuz gece geçirdim ki, ne benim yiyecek bir şeyim, ne de Bilal (r.a.)’in yiyecek bir şeyi vardı.”

“Ey insanlar! Allah’tan başka ilah yoktur deyin, kurtulursunuz.” deyince kâfirlerden bir kısmı O’na hakaret ediyor, bazıları O’na taş-toprak atıyor, bir kısmı da küfrediyordu. Öğleye kadar böyle devam ettiler. Sonra Rasûlullah (s.a.v.)’ın kızı Zeynep su ile geldi. Babasının yüzünü yıkadı. Peygamberimiz (s.a.v.): “Yavrucuğum! Babarın zelil olacağından korkma.” buyurdu. Acaba biz kimi imana, İslâm’a çağırıp, ıslaha çalışırken böyle bir zahmet çektik? İnsanlığın İslâm’la saadete ermesi için ne kadar gayret gösterdi k?

Yurt dışında en büyük endişeyi çocuklarımız için duyduk. Almanya’da kileselere götürülüp Hristiyan ilahileri öğretilen, papazların eliyle “kutsal ekmek” yedirilen yavrularımız var. Türklere yönelik propagandalar, para ve tehditlerle Hristiyanlaştırmalar. Bunlar yetmiyormuş gibi ülkemizde de toplumun yaşama şartları acımasızca daraltılıp ülkenin imkanları mutlu azınlığa aktarılmakta. Bulgaristan, Yunanistan ve Bosna- Hersek’te yok edilen binlerce câmiye karşılık kiliselerin inşâsı ve ihyâsını hep birlikte görüyoruz. Ne kadar kilise ihya ederseniz edin, her yıl en az yirmi kilise kapanıyor, binlerce câmi yapılıyor. Putperestlik hâline getirilen bu dinin bize vereceği bir mesaj yok. Biz, Müslümanlığımızdan asla taviz vermeden imanun iz-zetiyle İslâm’ı tebliğe koyulmalıyız. Başta kendimizi ıslah etmeye çalışmalı, yavrularımızın yetişmesinde en önemli

faktör olan aileyi, ikinci olarak da çevreyi, sosyal hayat ve basın-yayıncıya, inancımıza uygun bir hâle getirmeliyiz. Yani yeniden mü'min olmalıyız.

İman nimetlerinin şükrünü hâlikımızın yolunda canımızı, malımızı, feda etmekle elde edebiliriz.

Kemâle Dair Sohbetler

Risalet pınarı Peygamber Efendimiz s.a.v: Ya Ali! Düşman safına gir, onlara İslam'ı anlat. Senin de- laletinle bir kişinin hidayete ermesi, kızıl deve- lere malik olmandan daha hayırlıdır, buyurmuş- lardır. Çağrımız özellikle isyan bataklığında çırpı- nan biçarelere olmalıdır. Peygamber Efendimiz s.a.v'in panayırlarda İslam'ı anlatmak için koşuş- turmasını, Taif'te tebliğ aşkına karşılık başına ge- lenleri asla unutmayalım. Süt emen bir çocuğu yemekle, yemek yiyen bir yetişkini de sütle bes- leyemeyeceğimizi çok iyi bilelim. Peygamberie- rin gönderilişi sebebi bildiğimiz üzere, Allah'ın emirlerini bildirmek, hikmeti açığa çıkarmak, gönüllerden şirk, nifak, ve masıvayı defetmek- tir. Son peygamber s.a.v'in ümmeti olarak bizle- rin de, pek tabidir ki bu görevleri icra etmekle mes'ul olduğumuzu aklımızdan bir an bile çıkar- mamamız gerekmektedir.

ISBN 975820*25-1

mavi
TAYİNCİLİK